Q. D. B. V!

INAUGURALIS

DE FELONIA,

Germanis

Ein Schelmenſtuck.

CUM ANNEXA THESI GENERALI,

DISPUTATIO,

QUAM

D. T. O. M.

Auxiliante ac præſidente

EX DECRETO ET AUTHORITATE

MAGNIFICI, NOBILISSIMI,

AMPLISSIMIQUE JURISCONSULTORUM ORDINIS IN CELEBERRIMA ARGENTORATENSIUM UNIVERSITATE,

Pro ſummis in utroq; Jure Honoribus ac Privilegiis Doctoralibus ritè legitimeq; conſequendis.

publicè examinandam proponit

JOHANNES THEODORUS HIMMELREICH, è Weſtphalis Dortmundanus.

Ad diem 24 Octobr. horis locoq; conſuetis.

ARGENTORATI,

Typis FRIDERICI SPOOR.

ANNO M. DC. LXI.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

20

VIRO

ET MAGNIFICO, ET NOBILISSIMO, ET AMPLISSIMO, ET CONSULTISSIMO

DNO. IOHANNI HUBERTO

J. U. Doctori celeberrimo, Advocatoq; Patriæ eminentiſſimo, nec non Illuſtriſſ. Comit. in Tecklenburg & Limburg &c. Conſiliario intimo.

Patrono, Fautori ætatem venerando honorando,

Diſputationem hanc inauguralem

officioſè A. & I.

AUTHOR.

Cum DEO!

THESIS. I.

ERe literariæ dignitatis (fateor) eſſet, ut nihil niſi primitùs ab ingenio excultum, ab induſtriâ elaboratum, denique profuturum publico in publicum prodiret; Atquin ut ſeculi hujus mores ſunt, nunquam impetrabitur, adeò hic morbus invaſit atq; invaluit, ut cum ratione inſaniat, qui eum perſanare poſtulet. Plurimi enim vel ex innumeris autoribus, ad inſtar apium, quod optimum eſt, eligendo, vel etiam ad compendium trahendo, aliam orationis formam, alium ſtylum alienis adaptando, quæcunque ab aliis inventa proponunt, & ſibi vindicant; quia magis fortè polita, quàm anteà apparent; Vel ſententias acutiſſimè variorum examinando, & ad rationis trutinam expendendo ſuam promunt opinionem: quodque ab aliis non dictum, non declaratum detrahendo vel addendo emendant, atque ſic ſuum faciunt. Et hoc non minores Valvaſores imitantur. Atque ea propter & Ego non exoticam, nunquam inventam, thema pro diſputatione Inaugurali cum aliquod evolvendum ſit, majoris partis vexillum ſecutus; non tamen per cauſſas, ut ſtylus communis eſt, quia methodus hæcce in hac materia non placuit; Sed & penè omnibus notam, & utiliſſimam, & in practica frequentiſſimam publicæ & eruditorum diſquiſitioni ſubmittere volui. Quod dum facio, Te, feloniæ Vindex, ſupplex veneror, ſenſum communem quem dediſti, continues, loquendi gratiam copioſam in diſputationis campo dones, & in omnibus Spiritu tuo clementer adſiſtas. Tibique, Lector benevole, quisquis es, ſi malevolus, haut te curo, aſſertis adde, opem, non tacebo, prævià

ſtipulatione & promitto & dico, quæ de feloniâ hîc diſputo, non judicare me, ſed in Cathedrâ diſſerere; interim dictucum ſententiam, cui vel textus feudalis, aut in ſubſidium civilis, *arg. C. Ober- 2. F. 1.* vel autoritas ſummi alicujus Feudiſtæ adhærebit.

II. Vocabulum Feloniæ undè derivetur, inter Feudiſtas haud convenit. Rittershuſ. *in part. jur. feud. c. 5. q. 2. in fin.* à germanico verbo fehlen/ vel fallen/ h. e. errare, peccare, vel culpam committere, deducit. Ex veteribus nonnulli à præterito, fefelli, dictum putârunt, eò quòd non longè ſonus verbi abeſſe videretur; cum Spigelio barbarum eſſe dicit Gothofr. Anton. *D. 11. th. 1.* Cujacius à Græco φήλωτης ſive φήλωμα; Atquin hæcce tanti non ſunt, qui volet, vide ſit Dn. Struv. *in ſyntagm. jur. feud. c. 15. aph. 8* Ego propero.

III. Illud tamen noto, feloniam, in jure feudali nonnunquam appellari Ingratitudinem, *arg. rubr. Quot teſt. ſunt neceſſ. ad prob. feud. ingrat. C. prima. §. 1. 2. F. 24. C. Obertus. 2. F. 23.* Machinationem, *C. ſi Vaſallus. 2. F. 57.* Culpam *C. ſi capitanei. 1. F. 17. C. ſancimus. de feud. ſine culp. non amitt. 1. F. 21. C. ſi de feudo. §. 5. verſ. feudum. 2. F. 26. C. cum feudum. Culpam un. ex cohær. cæter. non præjud. 2. F. 78. C. ſancimus. 1. F. 22.* Cauſam, *d. c. prima a. §. 2. verſ. ſed non eſt. 2. F. 24. C. ſi quis. ea. 2. F. 48.* Offenſionem. *C. quidam. §. quæſitum. 2. F. 51.* Inhoneſtum factum, *d. C. ſi Vaſallus. 2. F 57.* & ita paſſim. Latinis ſcelus, apud Germanos ein Schelmenſtuck/ Vultej. *de jur. feud. c. 11. n. 17.*

IV. Deſcribi poteſt, quod ſit facinus, vel factum aliquod improbum, adverſus dominum, ipſius adhærentes, vel exterum aliquem, vel vice verſâ commiſſum, ad privationem feudi, proprietatisve ſufficiens; Georg. Obrecht. *de jur. feud. lib. 4. c. 2. n. 3.* Joach. Schnobel. *in exerc. feud. D. 10. th. 6.*

V. Et hæc felonia verſatur vel in committendo, vel in omittendo, quæ in committendo poſita, aut adverſus Seniorem contrahitur, & tunc vel vitam & incolumitatem; vel famam & exiſtimationem; vel denique ejus res concernit; aut adverſus alios, tamen poteſtati & affectui domini ſubjectos; aut denique adverſus extraneos. Quæ in omittendo conſiſtit, aut vitam & incolumitatem domini, vel res & jura ipſius reſpicit.

VI. Adverſus dominum, quæ vitam ipſius concernit, & ad feudi privationem ſufficit, committitur, ipſi vel manus violentas inferendo, *C. prima a.* §. 2. *verſ. porrò.* 2. F. 24. vel eum criminaliter accuſando, *c. ſciendum.* §. 1. *verſ. ſimiliter.* 2. F. 33. Manus violentæ inferuntur, ſi dominum occiderit, vulneraverit vel alapam illi inflixerit, Vultej. *c.* 11. *n.* 25. Nec refert, utrum reapſe id commiſerit, an tantùm inſidias ſtruxerit, aut manus inferre laboraverit, *arg. C. quidam.* § *ſi voluerit. de Capitan, qui cur. vend.* 2. F. 51. *C. quia ſuprà.* 1. F. 5. Schrad. *p.* 9. *c.* 4. *n.* 48. & 49. Non ſolum enim juris naturalis præcepta; alterum lædere prohibentia à tanto ſcelere vaſallum abſtrahere debuerunt; Verùm etiam ſanctiſſima & peculiaris illa neceſſitudo, quæ ipſi cum domino intercedit. Hinc dico, ſi vaſallus manum duntaxat contra dominum quaſi percuſſurus, levaverit, non autem percuſſerit, eum feudo privari, *arg. l.* 15. §. 1. *ff. de injur.* Curt. Jun. *de feud. p.* 4. *n.* 34. Nec ſtigma falſitatis infringit, quod pœnitentia intervenerit, pœnitentia enim excuſat delicto non conſummato, quod hîc conſummatum eſt; ideoque ea nihil operabitur, *l.* 17. § 1. *D. de Ædil. Edict. l. pen. ff. de vi bon. rapt. l.* 65 *ff. de furt.* Dn. Ludvvell. *in Syn. jur. feud. c.* 16. *p.* 412. Excuſandus tamen venit, quando ob defenſionem ſui occiderit, Nam quod ob tutelam corporis ſui, quis facit, jure feciſſe exiſtimatur, & omnes leges, omniaq; jura vim vi repellere permittunt, & adverſus periculum naturalis ratio ſe defendere permittit, *C. ſignificaſti. extr. de homicid. l.* 3. *ff. de juſt. & jur. l.* 45. §. 4. *ff. ad L. Aquil. l.* 1. §. 27. *D. de vi & vi arm.* Treutl. *vol.* 1. *diſp.* 18. *th.* 7. *lit. B.* Quid ſi ob defenſionem rerum necaverit? Si expletrix juſtitia reſpiciatur, non negabo ad res conſervandas raptorem, ſi ita opus ſit, interfici poſſe: Nam quæ inter rem & vitam eſt inæqualitas, ea favore innocentis & raptoris odio compenſatur, Hugo Grot. *de jure b. & p. lib.* 2. *p.* 105.

VII. Atquin ratione adulterii an idem dicendum? inter Feudiſtas maximè controvertitur. Nos miſsâ argumentatione *ex l.* 38. §. *liberto. D. ad Legem Iul. de adult.* à liberto ad vaſallum, vaſalli partes an defendi poſſint, tentabimus; juris enim indubitati eſt, maritum uxoris ſuæ adulterum interficientem, pœnâ non puniri ordinariâ, *l. ſi adulterium.* §. *Imperator. ff. ad Leg. Iul.*

de adulter. l. divus. 5. ff. ad Leg. Pompej. de parricid. cum difficillimum ſit juſtum dolorem temperare, ut inibi teſtatur JCtus *Papinianus.* Inſuper clarum, ſeniorem uxorem fidelis ſtuprantem contra obligationem reciprocam ex contractu feudi deſcendentem delinquere. Dn. Rittershuſ. *c. 5. q. 8.*

VIII. De accuſatione textus eſt expreſſus in *C. ſciendum. §. 1. verſ. ſimiliter. 2. F. 38.* Nec intereſſe dicimus, utrum ipſemet Vaſallus accuſaverit; an alium ad accuſandum induxerit. *l. 1. §. incidit, 13. ff. ad SC. Turpill. l. 5. §. Sunt qui putant. 11. D. de his quæ ut indign. auſer.* Dn. Obrecht. *lib. 4. c. 2. n. 21.* vel pro alio accuſatore fidejuſſerit Dn. Ludvvel. *d. c. 16.* Vaſallus enim neque per ſe, neque per alium domini ſui proditor erit, *l. ult. C. de delat. lib. 10.* Idem eſt, ſi pro aliis contra dominum poſtulaverit. Treutl. *vol. 1. diſp. 8. th. 2. lit. G.* quia inſtar teli & loricæ oratio habetur forenſis, vulneraque propulſat aut infligit, *l. advocati. 14. C. de advoc. diverſ. jud.* quod tamen duriuſculum ad Treutl. *cit. loc.* vocat Bachovius, ut inibi videre eſt. Limitandum tamen id eſt, ut non procedat, cum injuriam Vaſallus à domino ſibi illatam retorquet, & ſe defendit, *arg. l. 14. C. de his qui accuſ. &c.* Curt. Jun. *de feud. p. 4. n. 67.* non enim hoc caſu ſponte; ſed à domino convitiis laceſſitus coactè ad accuſandum miles deſcendit; Obrecht. *cit. loc.* Dein in læſæ Majeſtatis crimine; quoniam in hujus criminis odium, & liberi parentes ſine exhæredationis metu reos faciunt, *Nov. 115. c. 3. §. 3.* & ſervi dominos, *l. 7. §. 2. ff. ad L. Jul. Maj. l. ult. C. de delat. lib. 10.*

IX. Quæ famam & exiſtimationem concernit, perpetratur dominum gravi & inhoneſtâ injuriâ verbali afficiendo, *d. c. prima autem. §. porrò. 2. F. 24.* Jacobinus de S. Georg. *de feud. in verb.* qui quidem inveſtiti. Roſenthal. *de feud. c. 10. concl. 21. n. 1.* Siquidem & hoc caſu jurisjurandi ſui fidelis oblivilcitur. *arg. C. Eſt & alia. 2. F. 7.* Nec limitandum, utrum domino præſente, vel abſente, verbis aut literis injuria ſit illata, utroq; enim caſu Vaſallus feudum amittet, *l. 5. §. ſi quis librum. l. 15. §. ait Prætor. §. convitium. ff. de injur.* Roſenthal. *c. 10. concl. 21. n. 8.* convitia, quæ objiciuntur vera, an falſa ſint, *arg. notab. l. 18. ff. de injur.* quoniam perſona domini ſanctior Vaſallo erit, quàm ut nulla neceſſi-

neceſſitate adductus, ejus vitia & flagitia detegat D. Obrecht. *cit. loc.* Deinde atrox teſtimonium tàm in cauſa criminali, quàm civili contra dominum ſponte dicendo, *c. ſciendum.* §. 1. *verſ. ſimiliter,* 2. F. 33. Dico ſpontè; Nam ſi à judice ad dicendum contra dominum teſtimonium citatus, oppoſitâ hâc exceptione, quod contra dominum ſine feudi privatione teſtimonium dicere non poſſit, nihilominus ad teſtificandum cogatur, feudum non amittet, Curt. Jun. *de feud. p.* 4. *n.* 71. Andr. de Iſern. *lib.* 2. *Tit.* 24. Schrad. *de feud. p.* 9. *c.* 8. *n.* 3. *&c.* hæcce de felonia, quæ vitam & incolumitatem domini, item ipſius famam & exiſtimationem concernit, ſequuntur nunc cauſæ amittendi feudi, quæ res attingunt.

X. Inter quas principem locum ſibi vindicat feudi alienatio. *C. Imperialem.* 2. F. 55. C. *Imperialis,* 2. F. 52. C. *prætereà.* 2. F. 42. C. *ſi clientulus.* 1. F. 13. Curt. *p.* 4: *n.* 81. Dn. Ludvvell. *c.* 17. *p.* 435. Dn. Struv. *c* 13. *aph.* 9. quod alienationis verbum latiſſimè hîc ſumo pro omni actu, per quem aliàs dominium transfertur, *l.* 1. *C. de fund. dot. l. alienationis.* 28. ibique Dd. *ff. de V. S.* Cui conſequens, vaſallum invito domino feudum vendere; *d. C. Imperialem. pr. verſ. habito.* 2. F. 55. Mynſ. *cent.* 6. *obſ.* 30. (quod tamen limitationem recipit in feudi fructibus, Curt. Jun. *p.* 4. *n.* 106. Roſenthal. *c.* 9. *concl.* 10. *n.* 5. Sicuti enim uſufructuarius non ipſum jus perſonale. *arg. decantata l.* 66. *ff. de jur. dot.* Sed reale, ſive uſusfructus utilitatem alienare poteſt, *l.* 12. *ff. de uſufr.* ità & vaſallus, poſſeſſione retentâ, feudi fructus ſine domini conſenſu quocunque modo alienat) permutare, *l.* 1. §. 5. *&* 6. *ff. quand. de pec. act. ann.* Curt. *d. p.* 4. *n.* 101. donare. C. *Eſt autem.* §. 1, 2. F. 9. In dotem vel donationem propter nuptias dare, *d. c. eſt autem.* 2. F. 9. *Clar.* §. *feudum. q.* 36. Roſenth. *c.* 9. *concl.* 8. Oppignorare. *C. Imperialem.* 2. F. 55. *l. ult. C. de reb. alien. non alien.* in ſolutum dare, *arg. l.* 4. *ff. de publ. in rem act. l.* 46. *ff. de uſucap.* vel in Emphyteuſin concedere non poſſe, *l. pen. ff. Qui ſatisd. cog. l.* 1. §. *fin. ff. ſi ag. vectig. i. e. Emphyt. pet.*

XI. Verùm, ut propter hanc feloniam feudo privetur miles, tria tamen communiter requirunt Feudiſtæ; 1. ut ſciat feudum eſſe; nam ſi credat allodium ſive rem propriam, benefici-

um non amittet. *c. domino.* 2. F. 42. C. *ſi de feudo. §. ſi vaſallus.* 2. F. 26. ignorans enim dominum contemnere non videtur, *l.* 50. *ff. locat.* maximè cum ſit ignorantia facti alieni probabilis, *l. ult. in fin. ff. pro ſoc.*

XII. De dubitante dubitatur; Negantium caſtra ſequitur Dn. Ludvvel, eò quòd dubitans ignoranti comparetur, & dominum contemnere non dicatur, *l. ult. C. de cond. indeb. l.* 22. *§. ſin autem. C. de furt. l.* 2. *Quis ord. in bon. poſſ. &c.* Affirmantibus adhæret Dn. Rittershuſ. Dn. Struve *d. c.* 13. At prior ſententia ut communior, ità verior; neque faceſſit negotium, quod dubitans dubitanter reſpondere debeat, *C. ſi de feudo. §. 5. verſ. Vaſallus* 2, F. 26. Reſp. negando conſequentiam, quoniam dubitans, ſi ſimpliciter negativè reſpondeat, vix dolo carere videtur, ſi verò alienat, jure ſuo inſtar b. f. poſſeſſoris utitur; ut & aliàs pro b. f. poſſeſſore dubitans habetur. Zang. *de except. p.* 3. *c.* 8. *n.* 44.

XIII. Secundò ut fiat ſine domini conſenſu; conſentiente enim domino, feudum legitimè alienatur, idque ſive ab initio, ſive ex poſt facto conſenſus intervenerit. Curt. Jun. *p.* 4. *n.* 138. Dn. Ludvvel. *d. c.* 17. *p.* 487.

XIV. Ad certam autem ſpeciem alienationis directus, ad aliam ſpeciem non extenditur, proinde de vendendo conſenſu impetrato, permutare vel hypothecæ dare non licebit, quamvis poſterius ex æquitate multi admittant, Schneidevv. Vultej. Quod tamen ego, cùm conſenſus heic ſtrictè interpretandus. *arg.* decantatæ *l. veteribus ff. de pact.* nullus ſtatuo.

XV. Utrum autem dominus in alienationem vel oppignorationem feudi, additâ clauſulâ: Salvo jure ſibi in omnem caſum competente, (daß der gegebene Conſens dem Lehn-herrn ſeinen Rechten und Gerechtigkeiten auff alle Fälle unnachtheilig und unverfänglich ſeyn ſolle) conſentiens, poſteà Vaſallo ſine liberis decedente, adeoque feudum ad dominum redeunte, ad onera feudalia conſenſu ipſius contracta teneatur, controverſæ eſt quæſtionis: Et licet multi inſertam clauſulam dominum ab hocce onere liberum reddere exiſtiment; tamen intentione contrahentium & tenore inſpecto, contrarium verius videtur; cum conſentiendo creditorem ſecurum dominus facere, non verò

eum

eum decipere voluiſſe intelligendus ſit, *arg. l.13. ff. de min. l. fin. C. de Nov. l.89. ff. de cond. & demonſtr.* & iſtiusmodi clauſula non juri pignoris quid detrahat, quod legitimè & perfectè conſtituitur, ſed ſolum jus dominii directi, quod in feudo ejus conſenſu oppignorato habet illæſum; domino conſervet. Struv. *d. c.* 13. & ità Lipſiæ judicatum eſſe notat Hartm. Piſtor. *lib.2.q.*48.

XVI. Excipiuntur tamen nonnulli caſus, quibus & ſine conſenſu alienatio procedit, ut 1. ſi ejusmodi conſuetudo alicubi vigeat, ut teſtante Cujacio *lib.* 1. *T.2.p.86.* in Gallia frequentatur. 2. Si alienationi conditio hæcce appoſita ſit; Si domino placuerit, vel ſi dominus conſenſerit &c. cum enim hæc alienatio perfecta non ſit; ſed conditionalis, fidelem jus domini intervertere voluiſſe dici non poteſt. Dn. Ludvvel. *d. c.* 13. 3. Si conditio domini melior reddatur, Andr. de Iſern. Atquin à multis hæcce meritò rejicitur, tùm quod domini autoritas nihilominus læſa & contempta videatur; tùm quod nec dominus jus ſuum, licet conditionem ejus meliorem faciat, ſine conſenſu vaſalli alienare poſſit. *c. lex corrad. §. ex eadem.* 2. *F.* 34. ut & infrà latius dicemus. Sed inquies, rationem prohibitionis tamen ceſſare; *arg. c. cum de re.* 2. *F.*8. Atquin, licet una ceſſare videatur, reliquas tamen adhuc durare: Ubi verò unius rei plures cauſæ ſunt, non ſtatim unâ ceſſante, ipſam quoque juris diſpoſitionem ceſſare. Everh. *in topic. loc. à ceſſatione rationis.* 80. *n.*5. 4. Si feudum in agnatum proximum, qui omninò poſt mortem alienantis ſucceſſurus erat, transferatur. *C. inveſtura. §. Sed etiam.* 2. *F.*3. 5. Si feudum eâ lege conceſſum ſit, ut ipſe & heredes ſui, fœminæ & maſculi, & cui dederit, habeant, *C. ſi de feudo. §. feudum eâ lege.* 2. *F.* 26. *C. ſi quis.* 2. *F.*48. Curt. Jun. *p.*4. *n.*141. Sed & hanc veram exceptionem non eſſe putat Dn. Ludvvel. cum dominus ſtatim in ipsâ feudi conceſſione alienationi conſenſiſſe cenſeatur, add. Dn. Rittersh. *c.*3. *q.*2. Addunt nonnulli feudum francum, Curt. Jun. *p.*1. *q.*8. quod tamen non approbo.

XVII. Tertio, ut poſſeſſio ſit translata, nuda enim conventio non ſufficit; ſed rei traditio ad hoc neceſſaria, ut vaſallus feudo ſuo cadat. *c. Imperialem. verſ. callidis ibi*: vendunt & in alios transferunt, 2. *F.* 55. *C. Imperialis.* 2. *F.* 52. Hinc rectè concluditur,

ditur, propter hypothecam in feudo conſtitutam, vaſallum jure ſuo non privari; Curt. *d.p.*4. *n.*95. Clarus *d.*§ *feudum.q.*35. Struv, *d.c.*13. & Friderici conſtitutionem, *in d. c. Imperialem.* tanquam pœnalem ad hypothecæ dationem, quam à pignoratione diverſam eſſe conſtat *ex l.*9.§.2.*ff. de pign.act.* extendendam non eſſe, Dn. Ludvvel. *d.*, *c.* 17. *p.* 451. Dices: hypothecæ obligationem prohibitam eſſe, *arg. l.ult. C. de reb. alien. non alien.* Atque, aliud eſt eam prohibitam, & ob id invalidam, ac nullam eſſe; aliud propterea feudo privari: cum hoc demum fiat, ſi poſſeſſio tranſlata ſit, Roſenth. *c.*9. *concl.*14.

XVIII. Quid ſi in continenti alienatum recuperet? Autumant nonnulli, pœnam amiſſionis hoc caſu vaſallum evitaturum; argumentantur *ex l.* 3. *ff. de divort. & repud.* ubi Paulus; *ideoque per calorem miſſo repudio, ſi brevi reverſa uxor eſt, nec divertiſſe videtur.* Alii vaſallum adhuc feudo privari docent, inter quos principem locum ſibi vindicat Feudiſtarum princeps Roſenth. *c.*9. *concl.*2. *n.*14. add. Schrad. *p.*9.*c.*1. *n.*17. Clar. § *feudum. q.*31. *n.*6. Fach. *lib.*7. *controv.* 84. Alii, utrum in continenti, an poſt intervallum aliquod, feudum recuperatum, diſtinguunt, ut Curt. Jun. *p.*4.*n.* 104. Alii deniq; judicis arbitrio hoc relinquunt, & hanc opinionem & æquiorem & veriorem judicat Dn. Ludvvel. Verùm ſecunda ſententia, licet nonnullis dura & ſtricta; propter textus generalitatem tamen ab ea non facilè recedendum. Dn. Rittersh. *c.*5 *q.*79.

XIX. Prætetea & illud hìc notandum, vaſallum non tantum feudo privari, ſi illud ſine conſenſu domini vendiderit; Sed & precium ipſi auferri, *C. prima. in fin.*2. *F.*24. *C. Imperialis.*2. *F.*52. Quod ignoranti & b.f. poſſeſſori reſtituendum, *arg. d. C. Imperialem.* 2. *F.*55. ſin autem in m. f. Fiſco addicendum Dn. Struv. *d. c.* 13. Curt. Jun. *p.*4. *n.*118. licet à poſteriori recedant Dn. Ludvvel. *d loc.* Dn. Rittersh, *c.*3. *q.* 21. Seniori id applicandum eſſe exiſtimantes; Etenim cum duntaxat feudum in jure Feudali domino aperiri dicatur, nec precium ullibi ipſi adjudicetur, pro Fiſco dimicabo; vid. Struv. *cit loc.* Inſuper notarium ſuper tali alienatione inſtrumentum conficientem officio ſuo exui, & cum infamiâ manu dextrâ, quâ deliquit privari, *C. Imperialem.*2. *F.*55. *C. Imperialis.*2. *F.*52.

XX. Quid

XX. Quid ſi à m. f. emptore de evictione cautum? Reſp. precium & hoc caſu Fiſcum juſtè vindicare; Quamvis aliàs m.f. emptor de evictione ſibi cavens actionem adverſus venditorem habeat, *l.* 7. *C. comm. utr. jud. l.* 27. *C. de evict.* tamen cum jus Feudale contractum ſuper alienatione illicitè initum, planè prohibeat, irritumque jubeat, *C. Imperialem.* 2. *F.* 55. ejuſcemodi pactum nullum habebit effectum, Gloſſ. *ad d. c. Imperialem.* Alia longè ratio eſt venditionis rei alienæ; de hâc enim inita venditio reſpectu ipſorum contrahentium ſubſiſtit, licet à vero domino res auferri poſſit. *l.* 28. *ff. de contrah. empt.* adeoque etiam pactum, in eum caſum, quo res à vero domino vindicatur conceptum, valebit, *d. l.* 27. *C. de evict.*

XXI. Secunda amittendi feudi cauſa, quæque res domini concernit, eſt feudi deterioratio. *C. cum de re.* 2. *F.* 8. Curt. Jun. *p.* 4. *n.* 44. Dn. Ludvvel. *d. loc.* facit enim contra officium & juratam promiſſionem de non damnificando domino, *C. eſt & alia.* 2. *F.* 7. Ut autem ob hanc vaſallus feudum amittat, tria, ut in puncto alienationis, & hîc Feudiſtæ requirunt. 1. ut dolo malo vel culpâ feudum deterioret. *C. ſancimus.* §. *fin.* 1. *F.* 22. *d. C. prima autem.* §. 2. 2. *F.* 24. *& C. Imperialis.* 2. *F.* 52. Dolus concluditur, ſi à domino admonitus non reſipiſcat, nec à deterioratione deſiſtat, *d. c. Imperialis.* 2. ut deterioratio magna & notabilis ſit, *C. prima a* §. 2. *verſ. præterea.* 2. *F.* 24. Dn. Ludvv. Obrecht. *lib.* 4. *c.* 3. *n.* 16. veluti ſi villam feudalem gravi damno feudi diruat, *l.* 13. §. 4. *ff. de uſufr.* fructiferas arbores incidat, ſubditos malè & crudeliter tractet, *C. Fridericus.* 2. *F.* 27. Roſenth. *c.* 10. *concl.* 33. *n.* 45. Tertiò, ut perpetua ex eâ reſultet jactura, Obrecht. *d. loc.* Schrad. *c.* 6. *n.* 69. Roſenth. *c.* 10. *concl.* 32. *n.* 35. Quod ultimum tamen requiſitum multi rectè rejiciunt, tùm quia Vaſallo, ne quidem feudi conditionem in qualitate deteriorem facere liceat. *C. cum de re.* 2. *F.* 8. tùm quia vaſallus, qui culpâ ſuâ effecit, ut ex fructibus ſervire domino nequeat, feudo indignus ſit, *C. Imperialis.* 2. *F.* 52. Dn. Ludvvel. *d. c.* 17. Non reſpuit etiam hunc modum amittendi Jus Saxonicum, *art.* 44. *ibi:* Hierbey ſolſt du wiſſen/daß alle Lehen von Gnaden herkommen/ darumb wer ein Lehen hat/und daſſelb übel gebrauchet/ der verleuret es; vid. Bened. Carpzov. *in ſynopſ. jur. feud. D.* 9. *th.* 23.

XXII. De feudo empto, an & illud ob deteriorationem perdatur, vocatur in dubium: Negantibus adſtipulatur Cravet. *lib.1. conſ.6.n.109.* Affirmativæ patrocinium præſtat Dn. Ludvv. *d.c.17.* Rittersh. *c.5. q.70.* quibus, quoad aliter edoctus non fuero, calculum adjicio.

XXIII. Tertia quæ res domini reſpicit feudi amittendi cauſſa, eſt ejus ex certâ ſcientiâ negatio. *C. ſi de feudo. §. vaſallus. ſ.2. F.26. C. lex corradi. §.2. verſ. ſi fuerit.* 2 F. 34. Curt. Jun. *p.4. n.41.* Schrad. *p.9. c.6. n.19.* Jacob. de S. Georg. *in verb.* dictique vaſalli promiſerunt. *n.34.* Hinc illud Gallorum: *Qui fief denies fief pers.* Dico tamen ex certâ ſcientiâ; nam ſi ignoranter negaverit, feudum non amittet, *arg. d. §. Vaſallus.2.F.26.* Plurimumque refert, utrum totum feudum, an partem, vel feudi conditionem inficiatus fuerit, ſi totum, totum amittet, ſi partem, eâ ſolummodò parte, quam feudalem eſſe negavit, privabitur, *C. ſi vaſallus.2. F.38.* Andr. de Iſern. *ad d. §. ſi vaſallus.* Schrad. *p.9. c.6. n.51.* Si conditionem & tunc totum amittet, cum enim negatio circa totum feudum verſetur; meritò & totius feudi perditionem ſuſtinebit. Dn. Rittersh. *c.5. q.28.* Conditio dicitur negari, ſi fidelitatem, Roſenth *c.10. concl.32. n.10.* Servitia in inveſtiturâ promiſſa, Cujac. *ad d. §. Si vaſallus.* feudum ex pacto & providentiâ conſtitutum inficietur. Andr. de Iſern. *ad d. §. Vaſallus n. 9.* Zaſ. *de F. p.10. n.51.* Schneidevv. *de F. p.8. c.1. n.39.* & tantum de feudi amittendi cauſſis, quæ rem feudalem contemplantur, proximum eſt, ut paucis exponam, quomodo ob culpam in aliis rebus domini non feudalibus commiſſam feudo privetur.

XXIV. Id accidit, ſi in munitionibus, caſtris, aliiſve poſſeſſionibus damnum dederit, *per text. in* C. *Epiſtola.2.F.6. C. eſt & alia.2.F.7.* puta ſi caſtrum, vicum, aut civitatem domini ſui aſſilierit, i.e. obſederit, vel oppugnaverit; *C. quia ſupra. verſ. ſimiliter. quib. mod. feud. amitt.* 1.F.7. Cùm enim ipſe damna domino ab aliis impendentia avertere debeat, inque recuperandis rebus injuſtè amiſſis dominum juvare; multò magis ipſemet ab omni damno & maleficio abſtinebit. Nec intereſſe putamus, utrum dominus in caſtro præſens, an abſens fuerit, ſciverit vaſallus, an ignoraverit, eſſe ſufficiat caſtrum domini ſciviſſe; *C. epiſtolâ.* 2.

F.6.

F.6. C. *Quia ſupra*. 1.F.5. Curt. Jun. *p*.4. *n*.52. Dn. Rittersh. *c*.5. *q*. 91. ipſemet oppugnaverit, an aliis oppugnantibus opem præſtiterit, *d*.C. *eſt & alia*. 2. F. 7. C. *ſi vaſallus*. 2. F. 57. Arx tota domini fuerit, an communis; ſiquidem nec ſocius rem communem reddet deteriorem, *l*.8. *l*.13. *ff*. *S.V.P.* Dn. Rittershuſ. *c*.5. *q* 91. Ludvvel. *d. loc*.

XXV. Quid ſi furtum domino fecerit? Affirm, Neg.

XXVI. Et hiſce ex cauſſis, propter feloniam in ipſius domini perſonam directò & immediatè commiſſam feuda amittuntur; mediatè & indirectò in dominum peccatur, quando perſonis poteſtati vel affectui ejus ſubjectis injuria infertur; nam non ſolum per ſemet ipſum, ſed & per liberos ſuos, item per uxorem quis injuriam patitur. §. *patitur*, 11. *Inſt. de injur*. *l*.1. § 3. *& ſeqq. ff. de injur*. Iccircò, ſi miles dominum cucurbitaverit (de ratione hujus vocis vide ſis Dn. Rittershuſ. *c*.5.*q*.92.) hoc eſt cum domini uxore concubuerit; vel concumbere ſe exercuerit, h. e. concumbere conatus fuerit, vel etiam ad concubitum per litteras amatorias, munuſcula &c. ſollicitaverit, aut cum eâ turpiter ſcilicet amplectendo vel oſculando, &c. Veteres enim oſculo pudicitiam mulierum delibari, & præparatorium proximum eſſe, quod àctus ipſe illicò ſequatur, crediderunt, luſerit, feudo cadet, *d. c. quia ſuprà*. 1. F. 5. Sonsbecc. *p*.12. *n*.16. Struv. *cap*.15. *aphor*. 9.

XXVII. Atquin, dico turpiter, nam ob dulce oſculum ſtatim cadere beneficio, valdè durum, cum præſertim apud multas gentes, ut & in patriâ meâ, non tantùm omni culpâ & crimine vacet; ſed etiam benevolentiæ & humanitatis ſignum ſit; nec omneis optent & dicant cum inſano iſto amatore: Beatus eſt, qui te aſpicit: At ter beatus, ſi audiat: & ſemi-Deus dato oſculo; Deus dato uſu corporis. Definienda igitur hæc quæſtio, tùm diverſarum gentium moribus, tùm diſtinctione ipſius oſculi. Dn. Rittersh. *cit. loc*.

XXVIII. Idem eſt, ſi domini ſponſa à Vaſallo vitiata, ut nec ipſum matrimonium, ita nec ſpes matrimonii violanda; *arg*.*l*.13. §. *divi*. *ff*. *ad Leg. Jul. de adult*. Dn. Ludvvell. *c*.16. *p*.422. Vultej. *c*.11. *n*.31. & injuria ſponſæ illata, ad ſponſi contumeliam

 ſpectat;

Carpz *d.diſp.9.th.21.* Dn. Ludvvel. *c.16.* ſtatuimus, nulla enim eſt affinitas inter eam & perſonas enumeratas. Nec quicquam facit, quod is de jure civili, qui pediſſequam alicujus matronæ adſectatur, ejusve pudicitiam attentat, ipſi dominæ injuriarum teneatur, *arg.l.15. § tenetur. ff. de injur.* & quod miles contra honeſtatem peccet, quam ſe conſervaturum ſartam tectam promiſit, ut patet ex *C. epiſtola. verſ. honeſtum.2.F.6.* Reſp. enim vaſallum quidem teneri injuriarum; ad feudi privationem tamen hoc non ſufficere; *arg. C.Obertus.* in verb. *egregia ingratitudinis cauſa. 2.F.23.* & hæcce de domini uxore, ſponsâ, viduâ, concubinâ, pediſſequâ, reſtat, ut quid de ipſius filiâ, ex filio nepte, & nuru & ſorore, & matre, jus Feudale diſſerat, paucis addam.

XXXI. Quibus de licet varii variè Feudiſtæ diſputent; de filiâ tamen & ex filio nepte, & nuru idem quod de uxore ſtatuendum putamus, *C. quia ſuprà.1.F.5. C. prima autem.2.F.24.* Carpz. *d.diſp.9.poſ.20.* Vultej. *c.11.n.31,* In ſorore tamen duo nonnulli requirunt, ut videlicet in capillo (ut loquitur Feudiſta) vel innupta ſit; & cum fratre in eâdem domo habitet, Sonsbec. *p.12.n.26.* Alii, miſsâ diſtinctione; Utrum nupta, vel innupta ſit, poſterius ſufficere exiſtimant, inter quos eſt Roſ. *concl.27.n.34.* Zaſ. *p.10. n.25.* Atqui ego nulli nullus hoc in caſu ſubſcribo, putoque ſufficere, ſi ſit innupta; quoniam quæ in *d. c. quia ſupra.* in domo domini manere dicitur, ea in *d.c. prima a. §. 2. verſ. rurſus.* in capillo, i.e. ut interpretatur Hottom. innupta eſſe dicitur. Dn. Ludvvel. *d. loc.*

XXXII. De matre controvertitur: Putant Eguin. Baro *lib.3. de benef. c.3.* & Sonsbecc. *p.12.n.19.* ob illam ſtupratam vaſallum feudo non privari. Sed affirmantium ut communior, ità verior; Jacob. de S. Georg. *de F. in verb.* dictique Vaſalli promiſerunt, *n.29.* Curt. Jun. *de F. p. 4.n. 30.* Nam ſi propter ſtupratam ſenioris ſororem fidelis feudum amittit; quantò magis ob vitiatam matrem amittet, multò enim arctior & major eſt inter matrem & filium, quàm inter fratrem & ſororem conjunctio & neceſſitudo, proindeque gravior quoque injuria; Dn. Ludvvel. *c.16.* Rittersh. Obrecht. *cit.loc.*

XXXIII. Neque referre putamus, utrum ſupra dictis perſonis

ſonis

ſonis volentibus & conſentientibus ejuſcemodi delicta à vaſallis commiſſa fuerint, an iis invitis; licet enim volenti non fiat injuria, neque dolus, *arg. l. 145. ff. de Reg. jur. C. ſcienti. de R. I. in 6.* non impedit tamen, quò minùs alteri injuria, vel injuriarum actio naſcatur, cujus ſcilicet poteſtati vel affectui perſonæ conſentiens ſubjecta eſt; *arg. l. 1. §. 5. ff. de injur.* Curt. Jun. *p. 4. n. 20.* Roſenth. *c. 10. concl. 27. n. 46.* publicum ſcortum ſive quæſtuaria, in quam vaſallus peccavit, an honeſta & pudica; Roſenth. *c. 10. concl. 57.* Curt. *p. 4. n. 33.* Quod tamen dubium ex eo videtur, quod in meretrice neque ſtuprum, neque adulterium committatur, utpote quam vitæ vilitas & turpitudo legum obſervatione indignam reddidit, *l. 22. 29. C. ad Leg. Jul. de adult. l 3. §. pen. l. 13. §. ſi quis. l. 15. §. ſi quis virgines. ff. de injur.* Bach. ad Treutl. *vol. 1. D. fin. lit. B.* Sed hanc dubitandi rationem non obſtare putat Dn. Rittershuſ. eò quòd meretriciam vitam ignorare Senior poſſit, proindeque diſtinguendum autumat, utrum domino ſciente, an eo ignorante ità victum; priori caſu reus erit lenocinii, & dolus cum dolo compenſabitur, nec ad feudi privationem agere poterit; poſteriori, quoniam ratione domini adhuc injuria fit, feudum amittet; Planè ſi ignoranter & per errorem ex hiſce aliquam recenſitis vitiaverit, puta perſonatam, aut meretricià veſte indutam, excuſandus erit; *l. 15. §. 15. de injur.* Curt. Jun. *p. 4. n. 20.* Dn. Rittersh. *c. 5. q. 101.* Item ſi ſciente & volente domino id fecerit, *arg. l. 145. ff. de R. J. l. 1. §. 1. ff. de injur.* Curt. Jun. *p. 4. n. 29.* Hucusque de criminibus, adverſus domini poteſtati & affectui ſubjectos commiſſis, ſequitur, ut de iis, quæ adverſus planè extraneos committuntur, videamus.

XXXIV. Hujusmodi tria recenſent Feudiſtæ, ſcil. parricidium, traditionem ſive proditionem convaſalli, & crimen læſæ majeſtatis, quibus de ſigillatim brevibus. De parricidio textus expreſſus eſt *in d. l. prima a. §. deniq. verſ. ſi verò. 2. F. 24.* Eſt enim hoc crimen maximè atrox, vitam adimere ei, à quo beneficia ſumma, & ipſam accepit vitam: ideoque teſte Herodoto *lib. 1.* Perſæ impoſſibile eſſe exiſtimabant, ut quis patrem occideret, & qui id perpetrâſſe dicerentur, non veros, ſed ſpurios eſſe arbitrabantur; eâdemque de cauſsâ huic crimini nullam pœnam

Romulus

Romulus, ut in ejus vita refert Plutarchus, indixit, ubi addit, ſexcentis primis annis neminem hujus criminis reum poſtulatum fuiſſe; intellige tamen prædicta, ſi vaſallus eum in finem patrem vel fratrem occiderit, ut ſolus vel eò citius hæreditate ſive feudo potiretur, *arg.* C. *ſi quis.* 2. F. 37. quoniam hoc demum caſu reſpectu feudi delinquatur, & aliàs parricidium ex avaritiâ admiſſum gravius vindicari ſoleat, *l. Cicero.* 39. *ff. de pœnis.* Verùm quoad fratrem inquies: Miles non privatur feudo, ſi fratrem domini occiderit, C. *ſi quis.* 2. F. 37. E. neque ſi proprium. Sed reſp. negando conſequentiam, gravius enim peccat, occidendo fratrem ſuum, quia parricida eſt, quàm fratrem domini, quod ſimplex homicidium; vid. Dn. Ludvvell. *c.* 17. *p.* 463. Vultej. *c.* 11. *n.* 34. Rittersh. *c.* 5. *q.* 112. Aliàs olim ſingularis patricidis pœnâ inffligebatur, ut patet ex §. 6. *Inſt. de publ. jud.* ibique Dn. Manzius ſatis latè pœnæ hujus rationem reddens, *l. un. C. de his qui par. vel liber. occid.* noſtris moribus parentum, liberorum, fratrum interfectoribus rotâ confringi membra ſolent. P. H. O. *art.* 131.

XXXV. Exemplum ablati ob fratricidium feudi, ex hiſtoriâ Gallicâ de Philippo Galliæ Rege, refert Rittersh. *d. loc.* ad quem brevitatis amore fit remiſſio.

XXXVI. Quid ſi compatrem ſuum (quem Canoniſtæ patrem ſpiritualem vocant) necaverit? Sunt qui & hoc caſu vaſallum feudo cadere autumant, eò quòd inter ſuſceptum & ſuſceptorem ſpiritualis quædam cognatio in baptiſmo contrahatur; adeò ut ſuſceptus ſuſceptori loco filii, & contrà ſuſceptor ſuſcepto loco patris ſit, *tot. tit. extr. de ſpirit. cogn.* Verùm cum jure feudali de hoc caſu nihil expreſſum, nec verâ re parricidium dicatur, vix atque vix affirmantium vexillum arripere audeo.

XXXVII. Secundum ob quod miles beneficium amittit, eſt hominis traditio, *per text. in* C. *ſi quis.* 2. F. 37. Traditio hic Longobardis in ſignificatione proditionis uſurpatur, ſicut & hodie Italis traditor idem eſt quod proditor, & apud Gallos ſimilem habet notionem, *trahir* item *trahiſon.* Quis autem ſub ſignificatione hominis intelligatur, magna inter FF. eſt pugna: de quovis extraneo intelligunt Curt. Jun. Roſenth, *c.* 10. *concl.* 36. *n.* 29.

Vultej.

Vultej. *c.* 11. *n.*35. de convaſallo tantùm; Dn. Rittersh. *c.*5. *q.* 19. Dn. Ludvvel, *c.*17, *p.*464. quorum ſententia & verior & probabilior, tùm quia ob necem fratris domini, vaſallus feudum non amittat, *arg. d. c. ſi quis.* 2. F. 37. tùm quod in vaſallo proditoriè occiſo tantùm circa feudum delinqui videatur; utpote cum dominus fideli ſuo, conſeqnenterque ſervitiis debitis defraudetur, Dn. Ludvvel. Dn. Rittersh. *citt. locc.*

XXXVIII. Tertium eſt læſæ majeſtatis crimen, cum enim hujus graviſſimi criminis variæ ſint pœnæ, inter cæteras etiam hæc eſt, ut vaſallus id committens feudo privetur; Roſenth. *c.*10. *concl.*35. Dn. Ludvvel. Dn. Rittersh. Struv. *dd. locc.* quibus adde omninò textum expreſſum in Capitul. Ferdin. III. Imper. Auguſtiſſ. *art.*28. verb. Wir gereden und verſprechen auch / daß Wir die Churfürſten und Stände des Reichs mit ihren angehörigen Lehen / ſie ſeyen auch gelegen / wo ſie wollen; Wann derſelben Vaſallen und Unterthanen ſolche ex crimine læſæ Majeſtatis, oder ſonſten verwürcket / nach ihrem Willen ſchalten und walten laſſen / keines weges aber dieſelbe zum Käyſerlichen Fiſco einziehen / noch ihnen vorige oder andere Vaſallen auffdringen wollen / add. Joh. Limn. *in not. ad hunc art.*

XXXIX. Hâc occaſione quærere lubet, an in ſolum Imperatorem læſæ Majeſtatis crimen committatur? Sunt qui in ſolum Imperatorem id committi exiſtimant, inter quos teſtante Dn. Ludvvel. eſt Harpr. *ad* §. 3. *Inſt. de publ. judic.* At in genere in quemvis Principem ſuperiorem non recognoſcentem hoc crimen committi verius eſt, Mynſ. *cent.* 5. *obſ.* 51. Vaſq. *ill. controv. c.*82. *in fin.* Jul. Clar. §. *læſæ Majeſtatis. n.* 2. Bach. ad Treutl. *vol.*2. *d.*32. *th.*1. *lit.* B. Ubi errorem eorum puerilem vocat, qui hodiè Imperatorem noſtrum mundi dominum, omnesque penè Principes & Reges jure ipſi ſubjectos faciunt; Quid de Rege Romanorum, Imperatrice & Statibus Imperii dicendum, vide apud Weſenb. *in parat. ff. ad Leg. Iul. Maj. n.*4. Fachin. 9. *contror.* 32. Limn. *lib.* 2. *jur. publ. c.* 16. *n.* 25. & *ſeqq.* Ego feſtino.

XL. Hiſce nonnulli adjiciunt inceſtum; *arg. c. regalia.* ibi: *bona contrahentium inceſtas nuptias.* 2. F. 56. item propter C. *ſi quis* 2. F. 37. adulterium, ſtuprum, & omne crimen publicum,

propter

propter quod bona confiſcantur, Roſenth. *c.* 10. *concl.* 36. *n.* 44. Atquin cum nusquam jus Feudale horum criminum ità mentionem faciat, & inter modos amittendi referat, nec ego iſthæc eò refero; *arg. l pen. ff. de pœn.* Dn. Ludvvel. *alleg. loc.* Quid ſi ſibi ipſi manus violentas intulerit? Negantium ſcholam auget Clar. §. *feudum. q.* 58. Roſenth. *concl.* 37. *n.* 11. Alii, utrum ob criminis conſcientiam, ob quod aliàs feudo privandus eſſet, an propter impatientiam adverſæ valetudinis manus violentas intulerit, diſtinguunt, quam tamen meritò ſupervacuam dicit Dn. Ludvvel. *d. loc.*

XLI. Oſtendimus nunc cauſas amittendi feudi, quæ in committendo conſiſtunt, non abſonum (ut puto) erit, ſi illæ, quæ in omittendo verſantur, à nobis enodentur: hæ autem vel domini vitam vel incolumitatem, vel res & jura ejusdem reſpiciunt.

XLII. Prius membrum negligitur, domino periculum imminens non indicando, *C. eſt & alia.* 2. *F.* 7. *C. prima a. verſ. præterea* 2. *F.* 24. Roſenth. *c.* 10. *concl.* 17. *n.* 40. Sonsbecc. *de feud. p.* 12. *n.* 15. Schnob. *D* 10. *th.* 28. quod tamen limita & ſanè intellige, ſi vaſallus certiorare potuerit, Curt. Jun. *p.* 4 *n.* 59. propter juramentum enim fidelitatis praſtitum domini ſalutem & incolumitatem propriæ ſaluti anteferre minimè tenetur, d. Curt, Jun. *p.* 4. *n.* 8. Clar. § *feudum. q.* 57. & charitas ordinata à ſeipſo incipit, *l* 6. *C. de ſerv. & aq.* Deîn dominum in prælio campeſtri vel acie periclitantem, nec mortuum, nec ad mortem vulneratum deſerendo ac dimittendo, *c. ſancimus. in fin.* 1. *F.* 21. *C. quia.* 1. *F.* 5. *& C. prima a.* 2. *F.* 24. Dico nec mortuum, nec ad mortem vulneratum, hæc enim duo hoc in loco æquiparantur, quoniam in prælio vulnus accipiens mortiferum penè pro mortuo habetur, & difficilior in bello, quàm pace cura; Vulnus autem utrum lethale fuerit, adhibito medicorum & chirurgorum conſilio ex variis ſignis & conjecturis judex dijudicabit Dn. Rittersh. *c.* 5 *q.* 49. Dn. Ludvvel. *c.* 18. *p.* 465.

XLIII. Et hoc non tantùm ſi in ipſo periculo dominum conſtitutum deſeruerit, ſed etiam ſi nondum impendente periculo eundem deſtituerit, ſiquidem exemplo ſuo nocuit, & do-

minum præſidio ſuo orbatum hoſtibus objecit, Ludvvel. *d. c.* 18. adeò ut minimè obſervetur, utrum ex acie ſalvus, an læſus ſenior redierit; nam ſi ſalvus, non fidei vaſalli, ſed vel ſtrenuitati, vel gratiæ divinæ acceptum feret; Obrecht. *c.*5. *th.*18. Jacob. de S. Georg. *de F. in verb.* & promiſerunt eidem domino, *n.*19.

XLIV. Quid ſi poſt fugam & deſertionem conſilio mutato confeſtim redierit, & domino opitulatus fuerit? Bald. *in C. quia ſuprà. in pr. quib. mod. feud. am.* determinat quod non, quem tamen reprehendit Martin. Laud. motus per generalitatem illius textûs non diſtinguentis, utrum ſtatim, an ex intervallo, *arg. l.*8. *ff. de publ. in rem act.* Facit, quod eo ipſo momento, quo dominum deſeruit, eundem in maximum vitæ periculum conjecerit, Curt. Jun. *p.*4. *n.*12. Sonsbecc. *p.*52. *n.*14. Dn. Ludvvel. Dn. Rittersh. *c.*5. *q.*55.

XLV. Idem ſtatuo de caſu, quo duo ſunt fratres, feudum commune habentes, quorum unus dominum deſeruit, alter verò ſtrenuè in defenſione ſenioris perſtiterit; tùm quòd delicta non manebunt impunita, *l.*51. §.2. *verſ. quod ſi quis. ff. ad L. Aquil. l.*22. *C. de pœn.* tùm quod nocens innocentis puritate gaudere aut ſublevari non debet; *arg. l.*45. *l.*52. §. *ult. ff. pro ſoc. l.*8. *in fin. l.* 11. §. *dominus. l. ult.* §. *Magnus.* 11. *ff. de publ. & vectig. l.* 13. *ff. de manumiſſ. teſt.* ubi Ulpianus: *Si ita fuerit ſervis duobus libertas data; ſi inſulam ædificaverint, vel ſi ſtatuam poſuerint, dividi hæc conditio non poterit.* add. Roſenth. *c.*10. *concl.* 16. Ludvv. *d. c.*18.

XLVI. Porrò omittendo in dominum peccatur, ſi eum clientulus injuſtè carceri incluſum ſcienter non liberaverit; *C. prima a.* §.2. *verſ. item ſi delator,* 2. *F.*24. *C. eſt & alia.* 2. *F.*7. vaſallus enim domini injuriam propulſare tenetur, *d. C. Eſt & alia.* At carceris incluſio domino injuriam infert, *l.* 15. § 41. *ff. de injur.* Diximus tamen injuſtè, nam ſi propriâ detineatur culpâ ſibi ipſimet id imputabit, vaſallusque, ſi eum redimere ceſſaverit, feudum non amittet; *C. domino. Hic finitur Lex &c,* 2. *F.*28. Schrad. *de feud. p.*9. *c.*8. *n.*8. Obrecht. *lib.* 4. *c.* 5. Hinc intrepidè inferimus; Vaſallum dominum ob æs alienum incluſum non redimentem, beneficium non amittere. *C. ſi de feudo.* §. *licet.* 2. *F.*26. Curt. Jun. *p.*4. *n.*75. Schrad. *p.*9. *c.*8. Obrecht. *d. loc.* Schneidvv.

p.8. c.1.

*p.8.c.*1. Secundò ſcienter. ſi enim dominum in carcere detineri vaſallus neſciverit, *d. c. prima a. verſ. item ſi delator. in verb. ſi cognoverit.* Curt. *p.*4. *n.* 75. Roſenth. *c.* 10. *concl.* 20. *num.* 11. vel cum inde liberare haut potuerit, extra culpam erit, Vultej. *c.* 11, *num.* 48.

XLVII. Hucuſque de feudi amittendi cauſſis, quæ omittendo domini vitam & incolumitatem reſpiciunt, dicemus nunc paucis de iis, quæ ad res & jura ejus pertinent.

XLVIII. Quarum præcipua & principalis ultra annum & diem renovationis prolatio eſt, *d.c. prima a. C Imperialis.* 2. *F.* 52. *C. Imperialem. in fin. pr.* 2. *F.*55. Curt. *d.loc.* Dn. Ludvvel. *c.* 18. Rittersh. *c.*5. *q.*43. Schnobel. *D.*10. *th.*27. cum enim inveſtituræ renovatio ſit reverentiæ teſtatio, quam domino Vaſallus debet, meritò ſi hanc intrà legitimum tempus petere neglexerit, feudo cadet; Roſenth. Rittershuſ. Ludvvel. Obrecht. *dd. locis.* quibus adde Gunth. de hâc amittendi cauſſâ hos verſus referentem:

Succeſſor feudi totum ſi fortè per annum
Atq; diem tacto primæ jam tempore pubis,
Sive dolo, ſeu deſidiâ, ſeu mente ſuperbâ
Spreverit à domino feudalia poſcere jura.
Perdat, & hæc dominus proprios adſumat in uſus.

XLIX. Cur autem hæc renovatio præcisè intra annum & diem petenda, multis eſt in obſcuro: Autumant nonnulli, ut duplex datur bonorum poſſeſſio. ſcil. Edictalis & decretalis; *l.*1. § 4. *ff. ſi tabb. teſtam. null. extab. unde lib. l.* 30. §. 1. *in fin. ff. de acq. vel omitt. hered.* quarum illa ex Edicto Prætoris ſine cauſſæ cognitione de plano competit: Hæc ex decreto Prætoris cum cauſſæ cognitione & pro tribunali datur; *arg. l.*2 §. 1. *ff. Quis ord. in bon. poſſ. ſerv. l.*3. § 8. *ff. de bon. poſſ.* Scip. Gent 11. *de jurisd.*21. Donell. 7. *comm.*14. Bachov. ad Treutl. *vol.*2. *diſp.*15. *th.*2. *lit. A.& B.* Dn. Hahn. ad Weſenb *tit. de bon. poſſ. n.*xi. Dn. Ludvv. §. 3. *Inſt. de bon. poſſ.* (diſſentit tamen referente Tr. Azo *in ſumm. C. de bon. poſſ.* Alciat. *in l.*151. *de V.S.*) ità duplex ſucceſſio feudi, & ſicut Edictalis anno finitur. *l. emancipata. C. qui adm. ad bon. poſſ. &c.*

 ſicque

ſicque ſimili modo inveſtituræ petitio. Cæterùm, cùm hoc ſit fingere & divinare, meritò hæcce rejicitur ab Alvar: putante; non poſſe aliam aſſignari, quàm quod compilatoribus ita placuerit; cujusque ſuffragium ſequitur Curt. Jun. *p.*4. ut inibi videre eſt; Nec à tramite nos ſeducit C. *ſancimus.* 1. *F.* 22. quod annum & menſem requirit. Feudiſtæ ad hoc diverſimodè reſpondent; Vultej. jure quidem ut intra annũ & diem juxta textus allegatos petatur definitum, non tamen ità ſtrictè in judiciis obſervatum; ſed vaſallum intra ſpatium 29. dierum moram commiſſam purgare poſſe, exiſtimat. Cujacius textum ex aliis (quod ipſi vulgare) corrigendum, & pro voce menſem, diem legendum eſſe autumat; Atquin cum Vultej. in divinatione & Cujac. in correctione conſiſtat, nulli ſubſcribimus, textumque de milite loqui dicimus, cùm & aliàs non rarò propter hujus favorem à jure recedi ſoleat, *arg. tot. tit. de mil. teſt. l. fin.* C. *de jur. delib l.* 8. C. *de quæſt.* Clar. *q* 49. *n.* 2. Mynſ. *cent.* 5. *obſ* 9.

L. Eſt autem hoc tempus ratione curſûs continuum, adeò ut etiam dies feriati computentur, ratione initii utile, quia currit demùm à tempore ſcientiæ, poſtquam videlicet vaſallus mortem domini, vel vaſalli mortem hæredes ejus cognitam habuerunt, C. *prima a.* 2. *F.* 24. *& c. hæc ſunt.* 2. *F.* 40. Rittersh. *c.* 5. *q.* 44. & proinde ſi vaſallus domini vel hæredes vaſalli obitum ignoraverint, tempus hoc ipſis non currit, nec elapſum quicquam periculi creat, C. *ſi de feudo.* §. *vaſallus.* & §. *vaſallus feudum.* 2. *F* 26. niſi fortè ignorantia ex latâ & ſupinâ negligentiâ orta, *l.* 6. *ff. de jur. & fact. ignor.* quæ propè eſt fraudem, & dolo æquiparatur, *l.* 32. *ff. depoſ. l.* 1. §. 1 *ff. ſi menſ. falſ. mod. dix.* Idem ſi vel valetudine, vel tempeſtate, vel vi fluminis prohibitus, inveſtitura neglecta ſit, *l.* 20. *ff. de proc. l.* 2. *&* 3. *ff. ſi quis caut. jud. &c.* vel capitales inimicitiæ, infantia, peſtis, juſta abſentia, vel mors tàm vaſalli, quàm domini, vel alia ſimilis cauſſa impediverit, latè Dn. Rittersh. *c.* 5. *q.* 44. Curt. Jun. *p.* 4. *q.* 46. Dn. Ludvv. *c.* 11. *p.* 298. An autem de impedimento vaſallum proteſtari oporteat, non minoris eſt controverſiæ; Affirmant id Curt. Alvar. *in C. prima.* 2. *F.* 24. Negativam veriorem judicat Dn. Ludvv. *d. c.* 11. At proteſtationẽ adhiberi conſultius fore docet Vultej. *c.* 7. *n.* 87. Roſenth. *c.* 6. *concl.* 46.

LI. Alte-

LI. Altera quæ omittendo res domini reſpicit, eſt ſervitiorum debitorum denegatio, *d.c. prima a. §.2. verſ.Sed non eſt alia: C, ſancimus. in verb. ſi domini ſui ſervire noluerint,* 1.F.21. Dn.Ludvvel. Curt.Jun. *p.*4.*n.*61. non enim juſtior amittendi feudi cauſa eſt, quàm ſi ſervitium, ob quod feudum accepit, præſtare vaſallus recuſat. Quod tamen ſanè intellige, ſi ſit interpellatus, *arg.C. ſi de feudo, §.licet.*2. F.26. *C. Imperialem. §. ſimiliter. de prob. feud. alien. per Frid.* 2. F.55. niſi ſeniorem periclitantem certò ſciverit, hoc enim caſu, non expectatâ interpellatione ſervitium ex feudi naturâ ſponte præſtabit; *arg. perſæpè d. c. prima a. §. præterea.* Certus enim certiorari non debet, *l.*1. *in fin. de act.empt.* vel niſi ſervitium certo deberetur die, *l. magnam. C. de contr. & comm. ſtipul. l. ſi mora. ff. ſolut. matr.*, Curt. *d.loc.* ſin autem ad interpellationem non ſtatim ſervitia à milite exhibita, poſteà tamen à domino ſine proteſtatione recepta, feudo non cadet; *arg. l. Celſus.* 28. *ff. de recept. l. ſi poſt moram. ff. de eo quod cert. &c. l.*4.*C. de pact. inter empt. & vend.* Jacob. de S.Georg. *in verb.* qui quidem inveſtiti. *n.*38. Roſenth. *c.*10. *concl.*38. *n.*4.

LII. Quid ſi præter militiæ obſervantiæque cauſſam, penſionem ſive annuum canonem promiſerit, & ſpatio triennii non ſolverit, cadetne ad inſtar Emphyteutæ feudo? Alii ajunt, alii negant, alii diſtinguunt, & quidem variè; Nos cum Dn. Finckelthauſ. ità limitandum putamus: aut feudum principaliter conceſſum eſt propter annuam penſionem loco ſcilicet ſervitiorum, & hoc caſu amittitur beneficium; aut datum ob penſionem ſecundariò minusq; principaliter, & non amittitur; *arg. d.§. non eſt alia.*2. F.24. add. Dn. Ludvv. *c.*18. *in fin.* Dn. Ritterſh. *c.*5. *q.*65.

LIII. Porrò jura domini negligit vaſallus, ſi (ut loquitur Feudiſta) domino ſuo juſtitiam facere noluerit, *c. prima. verſ. illud tamen.* 2. F.24. Quæ verba licet valdè ambigua; nam vel hoc ſignificant, ſi vaſallus in curiâ ſuâ domino jus reddere noluerit; Wann er ihme das Recht verſagt / oder ihme nicht Rechtens verhelffen will. Vel ſi judex inter pares electus ex bono & æquo non judicaverit, quæ cauſſa etiam juſta videtur, cum juramento fidelitatis id inſeri ſoleat, ut in jurisjurandi formula relata in ſummarurali, *Sire, ie viens à voſtre hommage & en voſtre foy, & deviens voſtre*

homme de bouche & de mains, & vous jure & promets foy & loyauté, & de garder voſtre droict a mon pouvoir & faire bonne juſtice, à voſtre ſemonce, ou à la ſemonce de voſtre baillif à mon ſens; præ cæteris tamen interpretationibus cum communi l. hola ea amplectenda videtur, quod juſtitiam non facere, hìc nihil aliud ſit, quàm vaſallum à domino vocatum, ſe judicio non ſiſtere, quamque probat Gloſſ. *ad d.* §. *illud tamen.* ibique Hottom. add. Dn. Rittersb. *cit. loc.*

LIV. Deniquè omittendo feudum amittitur, ſi miles dominum à filiis vel ſubvaſallo offenſum placare vel reconciliare non ſtuduerit; *C. Imperialem.* §. *inſuper. 2.F.55. C. quidam.* §. *1. 2. F.51.* Cujac. adducens ex Gunth. Poëta feudali *lib.8.* de hàc amittendi cauſsâ paraphraſin metricam, quam & ego hîc refero:

Si patris dominum vaſalli filius acri
Læſerit offensâ, feſtinet protinus illum
Conciliare pater; quod ſi contemnet agendum
Munere privetur; Si verò audire monentem
Filius indomitâ neglexerit aure parentem:
Non erit in feudo ſucceſſor idoneus illo,
Nî prius accenſam domini placaverit iram.
Si tuus ex feudo cuiquam vaſallus, id ipſum
Contulit, atq; tuo vaſallum munerè fecit
Ipſe ſibi, ſi fortè tuam jam tertius ille
Succeſſor meruit, factis atrocibus iram,
Nec tibi pro culpâ domino mediante ſecundo
Fecerit ipſe ſatis reprobato protinus illo,
Ad dominum redeant feudalia jura ſecundum.
Si tuus ille ſuum tibi conciliare fidelem
Spernit; & aut torpens aut perfidus eſſe probatur,
Ambobus ſpretis ad te tua jura recurrent.

Hæc Gunth.

LV. Hactenus de cauſſis feudi amittendi culpoſis, ſupereſt, ut nunc viſum eamus modos, quibus & ſine culpâ feuda amittuntur.

LVI. Ac-

LVI. Accidit hoc quatuor præcipuè modis, morte ſcilicet vaſalli, refutatione, interitu, defectu & inhabilitate ſerviendi.

LVII. Morte feudum finitur, quando vel clientulus nullis feudi ſucceſſoribus relictis deceſſerit; *C. eſt autem. Qual. olim pot. feud. alien. 1. F. 9. C. quia ſupra. §. rurſus. 1. F. 5. C. ſi clientulus. §. etſi clientulus, 1. F. 13. C. ſi duo fratres. 2. F. 12.* vel feudorum hæcce natura ſit, ut ad hæredes non tranſeant, cujusmodi ſunt feudum Guardiæ, Caſtaldiæ, Cameræ, Cavenæ, Dn. Ludvvel. *d. c.* 18. Hinc quæſtio oritur, feudo propter familiæ atque generis defectum ad dominum reverſo, an cognatorum ratio habenda ſit? Placet hoc teſtante Curtio communi Dd. Catervæ: Atquin contra jus & rationem; unusquisq; enim rei ſuæ moderator & arbiter, *arg.* decantatæ, *l.* 21. *C. Mand. l.* 14. *C. de contr. empt. l.* 13. *in fin. ff. de injur. Nov.* 7. *c.* 7. § *Neq;.* Nemoque ad contrahendum cogendus; *l. nec emere. C. de jur. delib. l.* 2. *ff. ſi à pat. quis man.* Hinc id nunquam in praxi obſervari teſtatur Jul. Clar. §. *feudum. q.* 87.

LVIII. Idem in emphyteuſi & ſimplici locatione ſtatuo, impleto enim conductionis tempore, ut conductor hæresve ejus non detinetur in conductione, *l.* 11. *C. de locat. & cond.* ità & contra non impeditur dominus locare, cui velit, nec priſtinum conductorem novo præferre tenetur; *l.* 32. *C. de locat. cond.* Gail. *lib.* 2. *obſ.* 148. Fach. *lib.* 1. *controv.* 100. Quod & oretenus approbatum à Nobiliſſ. & Conſultiſſ. Dn. Licent. Daal in almâ Ubiorum Univerſitate Profeſſore celeberrimo, Præcptore meô ſummè honorando audivi, add. Bachov. ad Trentl. *vol.* 1. *diſp.* 19. *in fin. lit. G.*

LIX. De refutatione *textus eſt in C. quidam. de vaſall. decrep. æt.* 2. *F.* 14. *C. ſi vaſallus.* 2. *F.* 28. refutare autem, item feudum reſignare dixerunt Longobardi, quod Latinis eſſet abdicare, renunciare, cedere, vel remittere; Germani: die Lehen aufſſagen oder aufſkünden; Hottom. in lex. feud. Nec referre dicimus, utrum domino volente an contradicente fiat refutatio, cùm enim feudum principaliter in favorem fidelis concedatur, pro libitu huic favori etiam renunciatur, *l.* 51. *C. de Epiſc. & Cler. l. pen. C. de pact, l.* 1. §. 7. *D. de aſſign. libert. l.* 19. §. 2. *ff. de donat. l.* 19. *ff. de ſolut.*

C. geſta

C. *geſta. diſt.* 74. C. *ad apoſtolicam. extr. de regul.* Nec obſtat, quod ſenior milite invito feudum adimere nequeat, *arg. C. ſancimus.* 1. F. 21. Reſp. argumentum, à relatis ità demum procedere, ſi par utrobique ſit ratio; Atquin hîc diverſam fore ex eo patet, quod domino cui feudum refutatur, nullum fiat præjudicium, utpote, qui plenam rei ſuæ recipit proprietatem, vaſallo vero, cui feudum ſine culpâ aufertur, damnum infertur haut exiguum, cum jure & beneficio ſuo defraudetur; Curt. Jun. *p.* 4. *n.* 1; 5. Roſenthal. *c.* 9. *concl.* 51. Vultej. *c.* 10. *n.* 26. Item, an feudum ſimpliciter & indeterminatè, an ad certa ſervitia conceſſum, ligium, an francum, novum ſeu antiquum fuerit, dummodo in antiquo agnatorum conſenſus interveniat.

LX. Quin nec juramentum, quod ultrà conſuetum fidelitatis jusjurandum de dictis conventi'que ſervandis præſtitum, refutationi impedimento eſt; ſiquidem ſecundum contractus & negocii naturam juramentum intelligendum; modo tamen miles non dolo malo, vel intempeſtivè refutet, nam ſi dominus ſub clypeo dimicaret, nec aliis æquè idoneis militibus vel ſervitiis ſe inſtruere poſſet, vaſallusq; refutaret, refutatio nullius momenti eſſet, Rittersh. *lib.* 2. *c.* 2. *q.* 20.

LXI. An autem idem in Emphyteuſi dicendum magnæ inter Dd. eſt altercationis: Negant cum Nicholam *ad l.* 2. *C. de reſc. vend.* Sequitur Pinell, Accurſ. Bart. quosque ad Tr. probat nobiliſſ. Bach. eò quòd emphyteuſis non per modum beneficii; ſed alterius contractus, ex quo mutuæ ſunt prçſtationes, concedatur: Hinc neminem movere debet ratio Conan. 7. *comm.* 12. *num.* 7. Quod ceſſando in ſolutione rem faciat eſſe caducam: quoniam fit hoc modo caduca, ſi dominus voluerit, cujus favore non vero emphyteutæ hoc conſtitutum eſt: Sic etiam mercedem non ſolvens conductor expelli poteſt, quem tamen contractui ex arbitrio ſuo renunciare non poſſe, ſatis liquidum eſt. Quoad uſumfructum res clara eſt, *vid. l.* 48. 64. *ff. de uſufr. l.* 66. *ff. de jur. dot.*

LXII. Pertinet huc & illa quæſtio, an ſenior militem invitum à ſervitiis & jure vaſallagii liberare poſſit? Jacob. de Ardiz. & Johan. Blanch. *lib.* 2. *t.* 1. *n.* 118. referente Dn. Ludvv. *arg.*

l. 19.

l. 19. §. 2 *ff. de don. l.* 69. *ff. de R. I. l.* 26. *C. de jur. delib.* decidunt quod non, Atquin cum dominus & vaſſallus ad par'a teneantur, *C. Epiſtola.* 2 *F.* 6. negativam veriorem eſſe judicamus, Dn. Ludvvel. Roſenth. *d. c.* 9. *concl.* 52. *n.* 19. & 20.

LXIII. Ad exemplum emphyteuſeos, & uſusfructus porrò ſine culpâ feudum amittitur, rei feudalis interitu, *l.* 129. §. 1. *ff. de R. I. l.* 1. *C. de jur. Emphyt. C. acceſſorium. eod. in* 6. §. 3. *Inſt. de uſufr. l.* 5. § 2 *ff. quib. mod. uſufr. amitt.* & quidem in totum, ſi res tota; pro parte, ſi pars ſaltem interierit; Hinc quæſtionis; ſi feudum ex quo certus quotannis præſtatur Canon pro parte interierit, an & Canon moderati debeat? Notum eſt, duo eſſe naturalia emphyteuſeos, ut ſit perpetua, & ut penſio præſtetur in recognitionem dominii, alterutro mutato, alteratur natura emphyteuſeos & declinat ad locationem; multò magis utroq; ſublato, alterata erit ejus natura, id eſt, ſi emphyteuſis ad tempus conceſſa ſit, & emphyteuta non exiguam, ſed magnam penſionem præſtat, ita ſcilicet, ut magnitudo ſummæ non ſimpliciter, quia etiam magna ſumma ratione latifundii alicujus exigua eſſe poteſt, ſed ad proportionem rei conceſſæ, & fructuum naſcentium conſideretur, & in ſumma, ut Dd. loqui ſolent, ſi præſtet penſionem fructibus reſpondentem. In his terminis ob damnũ notabile, aliquid ex canone remittendum eſſe, putant communiter Dd. tùm quod hujusmodi emphyteuta, cùm ad naturam conductoris propè accedat, ejus quoque jure, hâc in re meritò uti debet: quod in hoc caſu ceſſet ratio propter quam *ex l.* 1. *C. de jur. emphyt.* particulare damnum ad eum ſpectat; quæ duplex eſſe videtur. tùm qualitas juris, quod dominio proximum tranſit in emphyteutam, tùm jus dominii directi, quod recognoſcendum etiam quâcunque parte ſuperſtite, exigua etiam quantitate penſionis, quæ ex natura emphyteuſeos conſtituitur. Idem in feudis ſtatuo, ſi enim canon præſtatur ſolummodo in recognitionem directi dominii, parte perditâ non erit moderandus, ſecus ſi cum feudo correſpondeat; & ità mihi Coloniæ Agrippinæ in Collegio Juris feudalis opponenti à Nobiliſſ. Conſultiſſ. atque Ampliſſ. Dn. Licent. Daal, Præceptore & Fautore meo reſponſum memini.

LXIV. Deſinit autem res, non modo incendio chaſmate, terræmotu, *l. 15. §. 2. locat.* § 3. *Inſt. de uſufr.* Sed & inundatione, quod frequentius in locis maritimis, *l. 31. §. item quod mari. ff. de acq. poſſ. l. 10. §. 2. l. 23. ff. quib. mod. uſufr. amitt.* item hoſtili occupatione, *l. 12. §. ult. ff. de reb. auth. judic. poſſ.* qua tamen ceſſante feudum poſtliminio reſtituitur, non ſecus ac ager inundatus, abſcedente aquâ ad priſtinam cauſſam redit, *l. 12. §. 1. l. 16. ff. de capt. & poſtlim. l. 23. & l. 26. ff. quib. mod. uſufr. amitt.*

LXV. Quartus eſt defectus & inhabilitas ſerviendi, puta, ſi quis cæcus, ſurdus, claudus factus ſit, *c. mutus. 2. F. 36. c. item ſi. §. 2. Epiſcopi vel Abb. 1. F. 6.* aut votum religionis aſſumpſerit, textus eſt inevitabilis, *in C. ſi de feudo, §. qui clericus. 2. F. 26. C. ſi fœmina. 2. F. 30.* Clericus enim factus miles Dei, deſinit eſſe miles ſeculi, *C. miles. de vaſall. mil. qui arm. bell. dep. 2. F. 21. c. 1. in fin. ext. Ne cler. vel mon. C. ex multa. extr. de vot. c. mutus. 2. F. 35.* ubi Feudiſta natum imperfectum, fœminam & clericum, quantum ad hoc, ut ſint inhabiles, æquiparat; Illud autem exploratum eſt, fœminam ad ſuccedendum in feudo prorſus eſſe inhabilem, Ergò pari modo & clericus. Addo textum *in C. ſi fœmina. 2. F. 30.* ubi termino; NULLO MODO. utitur Feudiſta. Dn. Rittersh. *c. 6. q. 5.* Dn. Ludvvel. *c. 18.* Sed inquies, dignitas aliàs vaſallo ſuperveniens non repellit ipſum à feudo, E. nec dignitas Eccleſiaſtica. Eleganter ad hoc reſpondentem vide Curtium *p. 4. q. 28.* ad quem brevitatis amore fit remiſſio.

LXVI. Signanter tamen prædicta limita in iis cruciferis, qui contra Turcam alioſque infideles ſtrenuè militant, ut ſunt equites Hieroſolymitani, Rhodii, Teutonici, hi enim cum arma non deponant, ſervitiaque præſtare poſſint, feudum nón amittunt; Dn. Ludvvel. Curt. Jun. *p. 3 p. 286.* fruſtrà etiam *in tr. quæſt. controverſ. de jur. ſucced. in feud. c. 3 q. 16.* Boceto contradicente; & plures limitationes videri poſſunt apud Roſenth. *d. loc.*

LXVII. Hiſce enumeratis addunt nonnulli ſupervenientiam liberorum, *arg.* decantatæ *l. 8. C. de revoc. don.* quam generalem eſſe, & quemvis donatorem & donatarium, *arg. l. 102. ff. de cond. & demonſtr. l. 6. §. 1. C. de inſt. & ſubſt. l. 30. in fin. C. de fideicomm.* Gloſſ. *ad d. l. 8.* & Dd. communiter, teſte Claro *§. donatio. q. 22.*

§.22. pertinere contendunt, adeò ut donationem Eccleſiæ factam propter liberos natos in ſolidum revocent, Treutl. *vol.2. Diſp.19. th.7. lit. F.* Mynſ.6 *obſ.95.* Quod tamen non inconcinnè improbat Dn. Ludvvel. partim quod feudum, non ex omnibus cauſſis amittatur, ex quibus donatio revocetur; partim quod donatio ob ſupervenientiam liberorum non retractetur, quodque his rationibus confirmatur. 1. quod *l.8.* diſertè tantum mentionem facit patroni & liberti: & hinc 2. quod, ut Tiraq. obſervat, ſanctio iſta per modum regulæ proponitur, à quâ citrà expreſſos textus recedendum non eſt. 3. quod donationes ſemel perfectæ regulariter non revocantur, à quâ regula non recedendum, neque conſtitutio, quæ in certis terminis exceptionem inducit, extendenda. 4 Quoniam juxta communem ſententiam conſtitutio illa locum habet, non tantùm ſi omnia bona; ſed etiam ſi pars, eaque dimidia minor fuerit donata, quod etiam ipſa verba textûs; bona omnia vel partem aliquam, ſuadent, & confirmant: prorsùs autem abſurdum videtur, donationem etiam partis cuicunque & à quocunque factam, propter liberos poſteà natos revocari: quod ita à nullo, niſi liberos habente, plenè, ſolidè & purè donationem fieri poſſe ſequeretur, & eàdem aliàs ratione æquitatis, revocatio donatorum concedenda eſſet ei, qui unum filium habens donâſſet, poſteà plures ſuſtulit liberos: quoniam & hîc favorabiliter præſumi poteſt, donaturum non fuiſſe, ſi plures ſibi liberos naſcituros cogitâſſet, maximè ſi donatorem viduum, & ætatis aliquantò provectioris uxore poſteà ductâ plures liberos ſuſcepiſſe proponas. 5. Argumentum præbet, quod *in §. alia. 2. Inſt. de don. in fin.* tantùm ingratitudinis mentio fit: neque omiſiſſet Juſtin. ſupervenientiam liberorum, ſi eam pro cauſsâ generali habuiſſet. 6 Fundamentum quoque præſtat, *l. ſi totas. C. de in offic. donat.* ubi propter liberos poſteà natos donatio non in ſolidum revocatur, ſed pro quantitate legitimæ: Quamvis vulgò hîc Dd. reſpondeant; Speciale eſſe in donatario filio, quem quis tempore donationis unicum habuit, add. Anton. Fabr. 7. *conj.* 14. Nec quicquam movet ratio ex *d. l.* 102. *ff. de cond. & dem.* à diſſentientibus adducta, quod donatio ab eo facta, qui liberos non habet, videatur tacitam in ſe continere conditionem;

 ſi libe-

ſi liberi ipſi nati non fuerint, quibus de ſi cogitâſſet, veroſimiliter bona ſua, vel partem eorum non donâſſet, nemoque præſumatur, ſucceſſiones alienas propriis anteponere, *arg. l* 30. *C. de fidei-comm.* quæ ratio cùm in quocunque donatore locum habeat, meritò & idem jus obtinebit, quod præſertim ratio legis, quæ mens & anima ejus dicitur, potius ſit attendenda. Atquin non difficulter reſponderi hic poteſt, quod tacitas conventiones fingere & inducere nobis non liceat, ubi lex deficit, quod exemplis quaſi contractuum & pactorum, quæ tacita dicuntur, omnium oſtendi poteſt, quod ſcilicet tacita, quæ in iis ineſſe dicitur conventio à lege & aſſiſtentiam & foventum habeat. 2. Quod propoſitum in mente retentum nihil operetur. 3. Quod non ſufficiat in unius animo tale quid præſumi, cum donatio utriusque conſenſu perficiatur; Dn. Ludvvel. *ad* §. 2. *Inſt. de don.* Deinceps diluit hunc objectum ſilicem & argumento propoſito quaſi funera in oculis oſtendit, quod diverſa prorſus ratio ſit liberti donatarii & aliorum: quod ille patrono inæſtimabile libertatis beneficium, & propter hoc reverentiam, obſequia & operas debeat, quod in aliis donatariis ſecus eſt. diſſ. Weſenb. *in parat. ff. de don, n.*7. ibique Hahn. reſponſum ſententiæ ſuæ firmandæ cauſſa, datum Dieterichen von Eldingen Nobili Lunæburgico, adducens, ut inibi videre eſt.

LXVIII. De bonorum ceſſione, evictione videatur Dn. Ludvvel. Schrad. *c.* 10. *n.* 4. Rittersh. *c.* 6. *q.* 11. 12. Ego cauſſas, ob quas ſenior proprietatem amittit, arripio.

LXIX. Quibus de tractatur in *c. ex facto. Qual. dom. propr. feud. pr.* 2. *F.* 47. §. *domino committente.* 2. *F.* 26. Summa hæc eſt: quibus ex cauſſis vaſallus feudo privatur, ex iisdem & dominus proprietatem amittit, ſunt enim correlativa, quorum eadem eſt diſciplina; unde dominus conjunx & amicus vaſalli dicitur *c. notandum. de not. feud.* 2. *F.* 58. item perjurus, perfidus & maledicus appellatur, ſi ergà vaſallum fidem neglexerit, *c. in epiſtola.* 2. 6. Quemadmodum igitur clientulus feudo cadit, ſi ſenioris uxorem, ſponſam, filiam vel ſororem ſtupraverit, quibus de diximus th. 26. 27. 28. ita & ſenior ſi fidelis uxorem, filiam, ſponſam, vel ſororem carnaliter cognoverit, feudi proprietatem amittet,

Roſenth.

Roſenth *c.11 concl.19.n.14.* Schrad. *p.6. c.7.n.6.* Nec juvare dicimus, utrum feudum novum, an antiquum, Roſenth. *d.loc.* juramentum fidelitatis præſtitum, an remiſſum, in omni namque feudo fides datur, & intervenit, licet non in omni juretur.

LXX. Exemplum memorabile domini ſuo jure feudi privati proponitur à Wenceslao Caroli IV. filio, cui Electores unanimiter imperium abrogârunt, ut ex Coſmographia Münſteri *lib.3.* probat Hottom. ad Reink. *de reg. ſec. & Eccleſ. lib.1. claſ.1. c.5.n.41.* Didac. Apoſeph. Hiſtoriſcher Krautck-ſtunden. de Wenceslao Imp. Sic & Concilium Conſtantienſe Pontificatum abrogavit Johanni XXIII. Papæ, quo de vide Gobel. Perſon. *lib. ult.*

LXXI. In eo verò nonnulli diverſitatem eſſe putant, quod vaſallus feudum alienans illud amittat; dominus autem nullam aliam patiatur pœnam, quàm quod alienatio nullius momenti ſit; *arg. C. ſancimus. §. ſi quis fecerit. 1. F.22.* Sonsbecc. *p.13.n.180.* Cæterùm cùm nullibi in alienationis punctо hoc exceptum, egoque nullus id excipio; ſed potiùs cum ſcholâ communi concludo, dominum æquè ac vaſallũ hoc in caſu feudo cadere; *arg. C. lex corradi. §. ex eadem. 2.F.29. C. in epiſtola. 2.6.* add. Jul. Clar. *§. feudum. q.28. n.3.* Schrad. *p.8. c.1.n.65.* Nec negotium faceſſit, *d. c. ſancimus.* Reſp. negando conſequentiam, alienatio domini nulla eſt; E non privatur proprietate: quoniam & eodem modo ratione vaſalli argumentari poſſum, quem tamen ea propter feudo cadere nemo negabit. Sicque nil facit, quod dominus tantùm ex delicto ſive feloniâ feudi proprietate privetur. *arg. d. c. ſi de feudo. § domino. 2.F.26. & d. c. ex facto. 2.F.47.* alienatio autem in domino delictum non ſit, *l.21. C. Mand.* Licet enim communiter alienatio ad ſpeciem alicujus delicti referri haut poſſit, in materiâ tamen feudali, ut & in caſu noſtro, pro delicto ſive felonia alienatio habetur. *c. in epiſtola. 2. F. 6.* Curt. Jun. *p.6. in fin.*

LXXII. Hâc occaſione quærere hîc lubet, an Princeps ſubditos ſuos invitos in dominum potentiorem alienare poſſit? Negativam ſpeciali tractatu probat Bartolomæus *de las caſas*; Cauſſa enim effectiva principum populus eſt, ut loquitur d. Bartol. *§.3.n.2.* quod propter virtutem aut benè facta ipſi initio prin-

 cipes

cipes ſibi conſtituerent Juſtin. *lib.* 1. officium & finis gubernare ſubditos, omniaque ad ipſorum & publicum bonum dirigere; hinc cuſtodes, paſtores, patres dicuntur: à quibus omnibus conſiderationibus alienum eſt, ſubditos non conſentientes alterius imperio & jurisdictioni ſubjicere, quo pertinet prolixa diſputatio Zoann. *de Imperio Rom. n.* 150. Imperatori quidquam de imperio alienare jus non eſſe, Heig. 1. *q.* 19. add. Grot. *lib.* 2. *c,* 6. *de I. bell. & pac.*

LXXIII. Prædicta in th. 71. tamen limita non procedere, quando in inveſtitura de pœna conventionali actum, hoc enim caſu potius ad pœnam, quàm conſolidationem agendum. Dn, Ludvv. Rittershuſ. *ad. locis.* Deîn in oppignoratione, quæ domino vaſallo etiam invito licita videtur; Clar. §. *feudum. q.* 24. *n.* 4. Bald. *in d. c. Imperialem. pr.* 2. *F. ſſ.* 3. Si dominus ſuperiorem non recognoſcat, *arg. l.* 31. *ff. de leg.* Lucas de Penna *ad L. in ſacris. C. de prox. ſacr. ſcrin. lib.* 12. Atquin de duabus poſterioribus ſummoperè dubito, præſertim cum prohibitâ alienatione, etiam pignoris datio regulariter prohibita ſit, *l.* 1. §. *ult. ff. Quæ res pign. vel hypoth. data oblig. &c. l. ult. C. de reb. alien. non alien.* Et feudum plerumque per contractum conſtituatur; Ex contractu autem ſummus etiam Princeps obligetur, & tanquam mundanus quidam civis omninò teneatur. Theod. Reink. *de R. S. & E, lib.* 1. *claſſ.* 3. *c,* 80. Sed dices: Dominus directus invito uſufructuario, uſumfructum oppignorat, *l.* 2. *C. de uſufr.* E. & feudum, argumentum enim ab uſufructu ad feudum, nedum probabile, ſed & frequentiſſimum & firmiſſimum; Nicol. à Middell. verùm reſp. niſi diverſitatis ratio obſtet, quæ hîc reſiſtit, uſusfructus enim ad vitam tantùm fructuarii durat, feudum ad hæredes perpetuo jure tranſit, quæ etiam ratio eſt, cur dominus proprietatem vendere poſſit, *l. Fundi Æbutiani.* 38. *ff. de uſu. & uſufr. leg, l.* 17. §. 2. *ff. de uſufr.*

LXXIV. Quid ſi prælatus aliquis ſuâ culpâ feudum amiſerit, nocebitne hoc Eccleſiæ, ut propter culpam ſui prælati proprietate perpetuò carere cogatur? Reſp. *arg. C. Hæc ſunt.* 2. *F.* 40. *l. jubemus. C. de SS. Eccleſ. c. cum apoſtolica. extra. Quæ fiunt à præl. &c.* Curt. Jun. *p.* 2. *q.* 9. *n.* 2. Rittersh. Zaſ. Jul. Clar. §. *fin. q.* 58. *n.* 23.

n.23. Obrecht. *lib*.1. *c*. 5. *n*.106. Geil. 2. *obſ*.80. negativè, quibus & nos adhibitâ tamen diſtinctione ſubſcribimus.

LXXV. Cognitis nunc amittendi feudi cauſſis, tàm ex parte vaſalli, quàm domini, explicandum reſtat, an modis recenſitis ipſo jure, an per ſententiam judicis feudum amittatur, ad quosnam revertatur vel devolvatur; tandemque quid de feudi amiſſi fructibus incrementisque dicendum, quibus de ſigillatim brevibus. De priori communiter reſpondent Feudiſtæ: Feudum regulariter non ipſo jure, ſed demum per ſententiam judicis amitti, *arg. c. ſancimus. pr. de feud. ſin. culp. non am.* 1. *F.* 21. *C. ſancimus.* 1. *F.* 22. *C. ſi de feudo.* §. *vaſallus ſi feudum.* 2. *F.* 26. Curt. *p*.4. *n*.155. Clar. § *feudum. q*.62. Roſenth. *c*.10. *concl*.41. *n*.1. Dn. Ludvvel. Dn. Rittersh. *dd. locc.* Schnob. *D*.10. *th*.30. Struve *c*.25. *aph*.11. Geil. *de pace publ. lib*. 2. *c*.3. res enim omnis, quæ in diſceptationem judicialem cadit, materia ſententia eſt, Dn. Bach. ad Treutl. *vol*. 2. *D*.23. *th*.3. Hinc intrepidè concludimus, dominum nullatenus authoritate propriâ vaſallum expellere poſſe; ſed actionem coram curiæ paribus inſtituere, commiſſamque ingratitudinem quinque teſtibus ſummæ atque integræ opinionis probare, *C. ſi Vaſallus. Quot teſt. ſunt neceſſ. ad prob. ingr.* 2. *F.* 57. *l*.13. §. *ſed ſi. ff. de uſufr. l*. 176. *ff. de R. I. tot. tit. C. ne quis in ſua cauſ. jud. &c.* adde decantatam *l. Extat.* 13. *ff. Quod metus cauſâ. & l. ſi quis tàntam.* 7. *C. unde vi.* Nec prædictis negotium faceſſit, quod hinc inde Feudiſtæ dicant, fidelem feudum amittere, carere beneficio, cadere feudo, item beneficium pertinere ad dominum vel agnatum, reverti ad dominum &c. Quæ verba hoc velle videntur, quod ipſo jure amiſſio fiat, nec ſententia judicis vel condemnatoria vel declaratoria opus ſit. Reſpondeo enim cum Dn. Ludvvel. verba hæcce ex aliis textibus explicanda & intelligenda, ut videlicet judicis ſententiam non excludant, ſed potius includant; & nonnunquam ita loqui legumlatores, ut quod propriè convenit judici vel magiſtratui, id tribuant actori, v.g. reum condemnare, item judicatum facere debitorem ſuum, reſtituere ſe in integrum; *vid. l*.1. 33. *ff. de jur. dot. l*.13. §.4. *ff. de pign. l*.2. *ff ad Leg. Iul. de adult. l* 3. §. *ſi quis. l*.42. *ff. de min.* ſicque 3. *Ann.* ſcribit Tacitus, *Ceſtium fraudis damnaviſſe Anniam*

Ruffillam,

Ruſſillam. ut inibi videre eſt. Minùs movet, quòd uſusfructus ipſo jure extinguatur. §. 3. *Inſt. de uſufr.* eò quòd uſusfructus & feudum per omnia non conveniant; Deinde & in uſufructu parte alterâ contradicente, nonnunquam judicis ſententia requiratur. Rittershuſ. *c.6, q.17.* Dn. Ludvv. *d loc.*

LXXVI. In puncto alienationis fallentiam tamen ſtatuunt multi, ut eâ ſtatim ipſo jure feudum amittatur, Clar. §. *feudum. q.62. in fin.* 2. quando ita conventum, ut ob delictum ipſo jure feudum amitteretur, Roſenth. Vultej. Zaſ. 3. In crimine læſæ majeſtatis. 4. quando propter inveſtituram legitimo tempore non petitam feudum perdatur, Curt. *d. p. 4. n. 155.* Cæterùm cùm nusquam harum exceptionum jus feudale mentionem fecerit, tutius fortaſſe erit, & illas ſub regulâ relinquere, vid. Dn. Ludvvel. *c.* 18. ad contradicentium argumenta ſatis nervosè reſpondentem.

LXXVII. Quoad ſecundum membrum diſtinguendum, utrum feudum novum, an antiquum, culpâ vaſalli, an ſine eâ amiſſum ſit; ſin culpâ, novum indiſtinctè domino aperitur ſive in ipſummet dominum, ſive in alium felonia commiſſa, & filiis & agnatis excluſis; *arg. c. prima.* §. *denique.* 2. *F.* 24. *C. vaſalli.* 2. *F.* 51. *C. ſi de feudo.* §. *ſi vaſallus culpam.* 2. *F.* 26. Curt. *p. 5. n. 2. & 9.* adeò ut nihil referre dicamus, an feudum informe, *ut* vocant, i.e. ſimpliciter, an pro ſe & filiis, aut liberis acceptum ſit, Roſenth *c. 11. concl.* 1. Dn. Ludvv. *d. c.* 18.

LXXVIII. Poſteriori caſu, rurſùm nonnulli diſtinguunt, utrum ob Clericatum, an imperfectionem feudum ſit amiſſum; ſiquidem propter Clericatum, novum ad filios, *arg. C. miles. de vaſ. mil. qui arm. bell. dep.* 2. *F.* 21. & his demum deficientibus ad dominum, antiquum ſemper ad filios vel agnatos, ſin ob imperfectionem, liberis remotis novum ad dominum, antiquum ad filios & agnatos pertinere. Atquin, quamvis ſententia hæcce ab æquitate non adeò recedat, quoniam autem in jure feudali nullubi fundata, ſive ob imperfectionem, ſive ob clericatum beneficium amittatur, excluſis deſcendentibus, novum ad dominum, antiquum vel ad filios vel agnatos ſpectare defendendo antehac adſeruimus, & adhuc aſſerimus.

LXXIX. In antiquo limitamus *ex C.prima a.* §.*deniq*. 2.F. 24. Utrum culpa in ipſum dominum, an in alium commiſſa ſit.

LXXX. Priori caſu, per textum expreſſum *in d. c. prima & c. ſi quis in fin. pr.* 2.F.37. feudum ad dominum pertinebit, idq; ratione filiorum, extra omnem diſputationis pono aleam, ratione autem agnatorum, magnus inter Feudiſtas eſt conflictus.

LXXXI. Jacob. de Ardiz *c.*135. hoc caſu feudum excluſo filio & agnatis, ad dominum redire: ita tamen exiſtimat, ut poſt delinquentis mortem agnatis reſtituat; Cujusque vexillum arripiunt Cujac. *de feud. lib.*3. *tit.*2. Camer. *lib.*2. T.45. Thom. de Marin. *T. de feudo ex pacto & providentiâ.* Roſenth. *cap.* 11. *concl.*5. Vultej. *de F. c.*11. *n.*70. & alii plures à d. Roſenth. d. loc. allegati.

LXXXII. Alii, inter quos etiam Clarus §.*feudum.q.*66.*n.*3. abſolutè feudum ad agnatos pertinere volunt; Curt. Jun. *p.*5.*n.*10. Afflict. Schneidvv. Weſenb. de feud *c.*17.*n.*2. & hanc *arg. l.* 22. *C. de pœn. l.*74. *ff. de R.I.* æquiorem dicit Jacob. de S. Georg. de feud. *in verb.* dictq; vaſalli promiſerunt, eamq; magis receptam & communem eſſe conſuluit Menoch. 302. *n.*12.

LXXXIII. Hiſce mordicus alleg. loc. contradicit Dn. Ludvvel. putans; Si in ipſum dominum vaſallus commiſerit, tàm agnatos, quàm filios excludi, & feudum liberè ad dominum reverti, penesque eum in perpetuum manere, *arg. C. prima.* §.*deniq*. 2, F. 24 *C. ſi quis*, 2.F.37.

LXXXIV. Atquin, Ego priori ſententiæ tanquam ſolidis rationibus ſubnixæ, & in diſcurſu privato ab Excellentiſſ. Nobiliſſ. atq; Conſultiſſ. Dn. D. Rebhan, ſpectabili juridicæ Facultatis h. t. Decano, Præceptore meo aſſiduo honoris & obſervantiæ cultu proſequendo mihi approbatæ, ſubſcribo; nullusque dubito, quin omnis diſpoſitio, ſecundum allegatam juris rationem intelligenda, & juxta eam vel extendenda, vel reſtringenda ſit; *arg. l. Pactumejus. ff. de hæred. inſtit. l.* 9. *ff. de re mil. l.* 77. §. *dulciſſimis. ff. de leg.* 2. *l.*6. §.*quamvis. ff. de jur. patr.* Atqui *in d.* §. *deniq*. ut feudum ob delictum vaſalli in perſonam domini commiſſum ad dominum revertatur, hæc redditur ratio, ut injuriæ ſuæ ſaltem ultionem habeat: quæ ratio in agnatis minimè procedit, quia hi dominum nullâ affecerunt injuriâ, & eaptopter etiam nulla in-

juriæ compenſatio ab iis exigi poteſt. proinde cùm in agnatis allegata ratio non militet, nec illius capituli juris deciſio militare poterit, conſequenter in eo tantum diſpoſitum erit, ut feudum usque ad vitam vaſalli penes dominum maneat, poſt ejus autem mortem ad agnatos tranſeat; approbat hoc etiam *in d.§* particula Saltem. Hujus enim natura eſt, ut immineat ea, quæ dicuntur. *l.* 1. C. *de emend. propinq. & c. cùm feudum.* 2. F. 78. *C. vaſallus.* 2. F. 98. quæ capitula, licet extraordinaria, quatenus tamen ordinariis non contradicunt, autoritatem & vigorem habere, nullus negabit. Deîn quod in dubio ea ſententia amplectenda, quæ magis æquitati correſpondet, & à rigore diſcedit, *arg.* decantatæ *l. placuit. C. de judic. l.* 90. *l.* 192. § 1. *de R. I. l.* 38. *ff. de min. l.* 8. *ff. Quæ in fr. cred. &c.* præſertim ſi in naturali ratione fundata; Obrecht. *d. loc.* qui diſſentientium argumenta ſatis ſolidè refellit.

LXXXV. Poſteriori caſu, feudum excluſo domino, *C. prima.* § *ult. & C. ſi quis.* 2. F. 37. & delinquentis filiis; *C. ſi de feudo.* § *ſi vaſallus culpam.* 2. F. 26. *c. vaſalli.* in verb. *ad id nullatenus adſpirabit.* 2. F. 31. proximioribus agnatis ità aperitur, ut mortem delinquentis exſpectare non teneantur, Curt. Jun. *p.* 5. *n.* 10. Dn. Ludvvel. *d. c.* 18.

LXXXVI. Neque hîc Jacob. de S. Georg. Curt. aliisque adſtipulamur, dicentibus: feudum duntaxat ad agnatos, qui in quarto, vel ulteriori agnationis gradu vaſallo ſunt conjuncti, cæteris excluſis, pertinere; ſatis enim clarè contrarium docet per ſæpè *d. c. prima* §. *ult.* 2. F. 24. *C. ſi quis.* 2. F. 37. Nec quicquam reluctatur *C. ſi de feudo.* §. *ſi vaſallus culpam.* 2. F. 26. & *c. vaſalli.* 2. F. 31. loquuntur enim non de novo, ſed veteri jure; Fach. *lib.* 7. *contr. c.* 21. Dn. Ludvv. *d. loc.*

LXXXVII. Circa fructus rursùm diſtinguendum, utrum feudum culpâ, an ſine eâ extinctum vel amiſſum, poſteriori hoc caſu, varii variè diſſentiunt.

LXXXIII. Bachovius ad Tr. *vol.* 1. *D.* 16. *th.* 9. *lit. D.* Fructus omnes pendentes, quocunque etiam tempore vaſallus mortuus fuerit, domino attribuit, ut latius inibi eſt videre. Cujac. *arg. l.* 7. *ff. ſol. matrim. l.* 78. *ff. de jur. dot.* fructus ultimi anni pro rata temporis inter dominum & hæredes vaſalli dividendos autumat,

lib. 4.

*lib.*4. F.T. 30. & hanc ſententiam æquitatem ſapere teſtatur nobiliſſ. Dn. Bach. *d. loc.*

LXXXIX. Andr. de Iſern. *Tr. vol.*1. *D.*16. *th.*9. Fachin.7. *controv.*95. Schnobel. *d.*10. *th.*32. cum communi Feudiſtarum ſchola *ex c. domino. §. his conſequenter.* 2.F. 28. diſtinguunt; ut ſi vaſallus antę Calendas Martias moriatur, omnes illius anni fructus domino cedere debeant, ſi poſt Calendas Martias, uſque ad Auguſtum completum vaſalli hæredum eſſe; ſi verò poſt Auguſtum rursùm ad dominum pertinere, adde hujus diſtinctionis rationem ſatis clarè adducentem Dn. Ludvv. *cit. loc.* Sed an idem in fructibus civilibus, videlicet annuis penſionibus obtineat, majoris eſt conſiderationis.

XC. Fachinæus *lib.*7. *c.*96. Gothofr. Anton. *de feud. diſp.* 12. *th.*7. *arg.* decantatæ *l. cedere.* 213. *ff. de V.S. l.* 7. § 9. *ff. ſol. matr.* decidunt negativè, quibus adſtipulatur Vultej. 1.F. 11. *n.* 111. Contra Bald. *in d. c. domino. §. his conſequenter.* Hartm. Piſtor. Dn. Ludvvel. *c.*18. *p.*495. quorum ſententiam licet hactenus & ego defenderim, nunc autem an negantium vexillum tutius ſit, tentabo. Quid juris hoc caſu in uſufructu pereleganter alleg. loc. tractat Dn. Bach. ad quem brevitatis amore Lectorem remitto.

XCI. Priori caſu omneis pendentes, unà cum ipſo feudo ad dominum vel agnatos pertinebunt, *l* 44. *ff. de R.V. §. etſi. Inſt. de offic. jud. l.* 5. *l.* 22. *C. de R.V. l.* 52. *ff. de pet. hæred.* Roſenth. Schrad. Rittersh. *c.*6. *q.*36. de perceptis à tempore culpæ commiſſæ dubitatur; Atquin, cum non ipſo jure ob culpam commiſſam; ſed demum per ſententiam vaſallus feudo privetur, & ante eam in bonâ fide ſit, perceptos non à tempore culpæ commiſſæ; ſed ſententiæ privationis latæ, domino vel agnatis reſtituet. Fach. *l.* 6. *c.* 44. ante feloniam perceptos & conſumptos, pleno jure, adeò ut non obſervetur, utrum locupletior factus, ut in petitione hæreditatis, *l.* 20. 40. *ff. de pet. hered.* ſed irrevocabiliter ſuos faciet.

XCII Ratione impenſarum & meliorationum itidem diſtingui ſolet, utrum ſine culpâ an culpâ feudum amittatur; poſteriori hoc caſu, nullas meliorationes, nullas impenſas, utcunq; magni precii ſint à vaſallo ejusque hæredibus recuperari, uno ore tradere interpretes aſſerit Hartm. Piſtor. *lib*, 2. *p.*2. *q.*42. *num.*29.

 cum

cum quo conveniunt Dn. Ritterſhuſ. *c. 6. q. 38.* Roſenth. *c. 10. concl. 43.* Jul. Clar. *§. feudum. q. 88. n. 1.* Verùm quoad impenſas, quæ ſalvâ feudi ſubſtantiâ divelli poſſunt, eorum tympanum abſolutè non ſequor; nam ſi omnis m. f. poſſeſſor omnes impenſas neceſſarias deducit, *l. planè. 38. ff. de hæred. pet. l. 5. C. de R. V. l. pen. ff. loc.* Ecquis diceret vaſallum non poſſe deducere neceſſarias impenſas. Deinde ſi impenſas poſt feloniam commiſſam factas miles retinere poteſt, ut ſtatuunt *arg. d. l. 5. C. de R. V.* Feudiſtæ communiter, quare & ante feloniam factas retinere non poſſit, Ego nullus intelligo. vide etiam Facb. *lib. 7. c. 9.* Dn. Ludvv. *cit. l.*

XCIII. Sin abſque culpâ beneficium amiſſum rurſum obſervandum, an incrementum ex vaſalli facto, veluti ſi domum, ſtabulum, molendinum ædificaverit, an ſine eo acceſſerit, ut ſit per alluvionem. *§. præterea. Inſt. de R. D.* illo caſu meliorationes & impenſæ deducuntur, adeò ut non attendatur, utrum res extet, an ſine culpa vaſalli, incendio fortè, vel alio caſu fortuito perierit, modò utiliter extructa vel refecta; *arg. l. 4. in verb. itaq; ſi fulſerit inſulam ruentem, eaq; exuſta ſit impenſas conſequitur. ff. de impenſ. in res dot. fact. l. 38. ff. de pet. hæred.* Tiraq. *de retr. conv. §. 1. n. 10.* limitationem tamen vide apud Gothofr. Anton. *d. D. 10. th. 7*

XCIV. Sicque militem ab impenſarum repetitione non excludimus, ſi in inveſtitura dicatur: ut vaſallus has vel illas faciat meliorationes, vel feudum dari ad meliorandum; niſi aliunde aliud appareat; *l. 5. §. 1. ff. loc.* fruſtrà Matth. de Afflict. contradicente.

XCV. Ratione autem impenſarum in fructus, qui domino vel agnatis acquiruntur, factarum quodammodo controvertitur; Affirmantium parti auxilium præſtat, *l. 7. ff. ſolut. matr.* ubi Ulpianus: *fructus eos eſſe conſtat, qui deducta impenſa ſupererunt. l. 51. ff. Famil. erciſc.* Schrad. *p. 7. c. 3. n. 14.* Roſenth. *c. 10. q. 42. n. 66.* Coler. *de proceſſ. execut. p. 2. c. 3. n. 300.* niſi conventum, ut feudo finito impenſæ & meliorationes refundi & deduci non debeant; *l. 1. §. 6. ff. depoſ.*

XCVI. Quid ſi jurisdictio caſtro feudali à vaſallo acquiſita fuerit? Sunt qui eam domino, inter quos teſtante Dn. Ludvvel. Berous, argumento à ſervitute *ex §. è contrariò. 2. F. 8.* deſumpto, adjudicent; ſed meritò hiſce clypeum objicit Bald. *ad d. §. è*

contrario.

*contrariù.n.*4. Rittersh. *c.6.q.*43. Fach. *lib.7.c.*89. Eſt enim jurisdictio quid ſeparatū ab ipſo caſtro, & quod per ſe ſubſiſtere poteſt, ideoq; feudo non accreſcit; Clar. §.*feudum.q.*88. De lapidicinis & auri, & argenti, & ſulphuris, & æris, & ferri, & cęterarum fodinis, magna inter Dd. eſt diſceptatio; Arbitror, ſi ſunt perpetuæ, impenſas maximè recuperari; *l. æquiſſimum.*13. §. *inde eſt quæſitum. ff. de uſufr. l. fin. ff. de fund. dot.* Roſenth. *c.5. concl.*91.

XCVII. In paſſu, quo ſine vaſalli facto & induſtriâ feudo quid acceſſerit, inter incrementum diſcretum & latens, & illud domino directo, hoc vaſallo acquiri, ut cit. loc. docet Clar. multi diſtinguunt; qui tamen dictam diſtinctionem meritò improbat, putatque omne incrementum ſine vaſalli induſtriâ rei feudali accedens reſpectu proprietatis ad dominum pertinere, *c. domino.* 24. F.40. cujusque ſuffragium ſequitur Dn. Ludvv. *cit. loc.* add. Grot. *de I. B. & P. lib.2. c.8. n.15.& 16.*

XCVIII. Quomodo autem vaſalli hæredibus in impenſis petendis ſuccurratur aliquantò intricatior eſt quæſtio? Nos, cùm agnati vel dominus in feudi poſſeſſionem devenerint, vel negot. geſt. actionem, *arg. §. ſi vaſallus. Hic finitur lex junct. l.6.§.3. ff. de neg. geſt.* vel condictionem ex moribus, intrepidè cum Roſenth. *c.* 10. *concl.*43. ſin autem vaſalli hæredes adhuc poſſideant, exceptionem doli mali & retentionis jus, contra quemvis etiam extraneum competere aſſerimus, *l.33. ff. de cond. indeb. l.14. ff. de except. dol.* & hoc non tantùm in ſumptibus liquidis, ſed & iis, ad quorum liquidationem ſe hæredes offerunt, obtinebit Paul. Caſtr. *conſ.*270. *n.2. lib.2.*

XCIX. Demùm & illud hîc noto, eſſe nonnullos, tradentes; ratione impenſarum in refectionem feudi factarum, vaſalli hæredibus jus tacitæ hypothecæ competere; Quod tamen cùm textus feudalis deficiat, ego nullus adſero, atque DEO cum bono, portu jam viſo vela heîc contraho, omnia & candido & recto judicio ſubmitto (ſin minus rectè apteque, uti decuit, à propetante calamo traditum fuerit, & emendandi & rejiciendi ſemper mihi jus eſt) & theſin in gratiam Generoſi, Nobiliſſimorum, clariſſimorum atque doctiſſimorum Dnn. Opponentium hanc propono.

C. Quic-

C. Quicquid eſt in toto Jure Feudali, pono pro theſi.

S. D. G!

EIn weiſer Menſch ſoll billich alles wiſſen/
So wohl was recht/als unrecht ſey gethan:
Nicht/ daß er ſich auff dieſes je befliſſen/
Nur/ daß hievor er andre warnen kan.
Du wilſt uns auch ein Schelmenſtükgen weiſen/
Und dieſes ſoll dein Meiſterſtükke ſeyn.
Wie kompt es denn? Wir müſſen dich doch preiſen/
Wir ſchreiben dir dein Lob in Marmor ein.
Fahr nur ſo fort/ wie du haſt angefangen/
Mein Himmelreich/ die Prob iſt dir gelükt:
Wer ſo/ wie du/ den Schelmen angehangen/
Dem wird mit Ruhm der Purpur zugeſchikkt.

Seinem hochwehrten Tiſch- und brüderlichen Freunde
ſchrieb dieſes zu ſonderbahren Ehren

Gottfried Putſcher/ J.U. Ddus.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

F I N I S.